

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadól/vatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 14.
VIII. évfolyam, 272. szám.

Szombat

Daladier után:

Chamberlain is elutasította Hitler ajánlatát

Az angol kormány végső békefeltételei — Alkotólag már létrejött az orosz-lörök egyezmény — Mit ír az Izvesztia a Szovjet célkitűzéseiről — Anglia tiltakozik Vilna átengedése ellen

Változatlanul súlyos a finn-orosz feszültség

(LONDON.) (Reuter.) Zsufolt karzatok előtt tartotta meg Chamberlain miniszterelnök az alsóházban világ-szerte nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyben, amint várni lehetett, szintén visszautasította Hitler kancellár ismert békejavaslatát. Erre a francia félhivatalos „Temps”) tegnapi cikkéből már következtetni lehetett. A „Temps” ugyanis azt írta, hogy Franciaország és Nagybritannia között teljes az egyetértés és a szövetségesek csak akkor teszik le a fegyvert, ha elérik céljukat: az európai biztonságot.

Chamberlain miniszterelnök lényegében nem mondott mást, mint Daladier Beszédében azonban több érdekes megállapítás van, amelyekből következtetni lehet a brit kormánynak a német néppel szemben kialakult újszerű felfogására.

CHAMBERLAIN BESZÉDE

A miniszterelnök beszéde bevezető részében vázolta a lengyel-német háboru előzményeit, amelyek szinte világosan igazolták, hogy Hitler kancellárnak eszébe sem jutott a meggyezés. Ő mindenképpen, azonnal dűlőre akarta vinni a dolgot és visszautasította a tárgyalások utján való rendezés gondolatát is.

Mindebből kétségtelenül megállapítható, hogy a hódításhoz és a területszerzéshez, jogtalan birtoklásokhoz szokott német kormánynak nem is voltak meggyezési szándékai — mondotta Chamberlain miniszterelnök. Az a kifogás, hogy Lengyelország mozgósított, tehát nem is állhatja meg a helyét, mert azt amit a lengyel kormány az egyre erősödő német nyomásra tett, tudniillik, hogy mozgósított, minden felelős államvezető meg kellett tegye. Ezzel tartozott ugyanis népének, amelynek érdekeit képviselte. A német kormány elérte célját és rajtaütésszerűen lerohamozta a hősiesen küzdő lengyel haderőt, amelyet két hatalmas ellenfél fogott két tűz közé. Ausztia és Csehszlovákia után Lengyelország is a hódító terítékére került és mi sem természetesebb, mint az, hogy most a nemzeti szocialista kormány szentesített a szeretné legutóbbi jogtalan eljárását is.

ANGLIA MÁR JAVASLATOKAT VÁRT

— Miután annyi lengyel és német

katonai hősi halált halt a német kormány erőszakossága miatt, most olyan javaslatokat terjesztettek elő, amelyek egyszerűen elfogadhatatlanok. Anglia egészen más indítványokat várt, mint a Hitler kancellár által elmondott és semmivel alacsonyabb támogatott álláspontok. A Führer szándékosan tette érthetetlenekké ajánlatát, mert mindenképpen el akarja fogadtatni hódításait és tetszés szerint akar elbánni a legyőzöttekkel. Ezt azonban Nagybritannia nem fogadhatja el anélkül, hogy nemzeti becsületén a legsúlyosabb csorba ne esne és ezért folytatja a küzdelmet a végső győzelemig, illetve addig, amíg célját el nem éri.

NINCS TULZOTT FONTOSÁGA A NÉMET KIJELENTÉSNEK

— Azoknak a kijelentéseknek — mondotta a továbbiak során Chamberlain — amelyeket Hitler kancellár a szomszédokkal kapcsolatban mondott, nem szabad, de nem is lehet túlzott fontosságot tulajdonítani. A német államfő ugyanis több ízben mondott már olyanokat, amelyeket egyszerűen elfelejtett a továbbiak során.

MI NEM AKARJUK A NÉMET NÉP ÉLETLEHETŐSÉGEIT NEHEZÍTENI

— Mi azonban ezt nem rójuk fel a németnek, mert mi nem akarunk a német nép ellen küzdeni és nincs szándékunkban életlehetőségeit elvenni, de még megnehezíteni sem. Ellenkezőleg, mi igenis igazságos elrendezést akarunk és pedig nem erőszak, de tárgyalások utján. Aki ellen harcolunk, azok a jelenlegi vezetők. Ismétlem, csakis a jelenlegi vezetők.

A BOSSZU NEM VEZET MINKET

— Ha ugyanis meghajolnánk az ö akaratuk és ismert erőszakos fellépésük előtt, akkor veszélyeztetnők mindazt, ami szent volt eddig: a szabadságot, az önállóságot és a kultura áldásait. Mindenki elhiheti, hogy nem vezet bennünket a bosszu és nem is akarunk hasznát húzni a háborúból. Mi békét akarunk, nyugodt életet és nem veszélyeket rejtgető erőszakolt nyugalmat, amelyek után újabb és újabb fenyegetések érkeznek egy olyan közület részéről, amely számtalan esetben tanujelét adta erőszakossá-

gának. Állítom, hogy csakis Hitler kancellár és a köréje csoportosult vezetők akadályai a békének. Uralomvágyuk korlátlan és így ajánlataik nem is vehetők figyelembe.

A BÉKÉNEK ELŐZETES FELTÉTELEI VANNAK

— Senki sem tehet szemrehányást a szövetségeseknek azért, hogy ezt a háborút nem fejezik be a Harmadik Birodalom vezetőinek akarata szerint. Ellenkezőleg, mindenkinek becsülnie kell azt az áldozatot, amelyet Nagy-

britannia és Franciaország a népek szabadságának és függetlenségének érdekében hozott. Ha ezt odaát nem értik meg, akkor áll a harc. Ha azonban jobb belátásra jutnak, akkor figyelembe kell venniük, hogy újabb javaslatuknak határozottan kell lenniük. Tartalmazniuk kell bizonyos előfeltételeket.

JÓVÁTÉTEL ÉS BIZTOSÍTÉK

— Az előfeltételek pedig: jóvátétel és biztosíték. A német kormánynak

Holnap rádióbeszédet mond a brit miniszterelnök

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök holnap, szombaton este rádióbeszédet fog intézni az angol néphez és a dominiumok, valamint a gyarmatok lakosaihoz.

LLOYD GEORGE FELSZÓLÁSA A TITKOS TANÁCS ÜLÉSÉN

(LONDON.) (Reuter.) Lloyd George a titkos tanács ülésén tegnap újra felszólt és azt a reményét fejezte ki, hogy a brit kormány nyitva hagyja az ajtókat a tárgyalásokra és nem viszi bele a brit népet borzalmas háborúba, amelynek eredménye bármelyik félre nézve megsemmisítő lehet. Sam Londonnak, sem Berlinnek nincsenek biztosítékaik a győzelemre és így egyformán sújthatja bármelyiküket a hadi-vereség.

FRANCIAORSZÁGBAN REMÉLIK, HOGY HITLER ÚJABB AJÁNLATOT TESZ

(PÁRIS.) (Havas.) A francia esti lapok teljes terjedelmében közlik Chamberlain beszédét, amelyet teljes összhangban levőnek találnak a francia állásponttal. Valamennyi lap azt a reményét fejezi ki, hogy ez nem volt még az utolsó szó és biztosra veszik, hogy Hitler kancellár megfogja ismételni határozottabb alakban is ajánlatát. A beszéd legfontosabb részének azt tartják, ahol a miniszterelnök kijelenti, hogy a világ baján csak úgy lehet segíteni, ha figyelembe veszik

intézkedéseket kell tennie, amelyek helyrehoznak olyan igazságtalanul elkövetett sérelmeket és erőszakosságokat, amelyek ellenkeznek a nemzetközi és az emberességi joggal is. Ez azonban nem elég. Biztosítékokat kell adniuk arra vonatkozóan, hogy a konferencia határozatait, ahol egyenlő félként áll szemben egymással mindenki, teljes egészében be is tartják. Amíg a német kormány vonakodik ezt megtenni, addig új rend nem lehet, mert a világ baján csak úgy lehet segíteni, ha az összes népek sérelmeit tekintetbe veszik.

A VÉGLEGES FELTÉTELEK

— Az angol kormány végső álláspontja tehát a következő:

1. Jóvátenni a sérelmeket.
2. Tényleges biztosítékokat nyújtani oly irányban, hogy az új, igazságos alapokon nyugvó békeszerződés pontjait be is tartják.

— Ha ezt nem teljesítik, akkor Nagybritannia tovább folytatja küzdelmét, amelyet kötelességének tekint — fejezte be közel másfélórás beszédét Chamberlain miniszterelnök.

Az alsóház tagjai a beszédet nagy tetszéssel fogadták. Az ellenzék pártjainak vezetői egymás után jelentették ki, hogy elfogadják Chamberlain miniszterelnök fejtegetéseit.

Chamberlain miniszterelnök beszédével egyidőben lord Stanhope a lordok házában teljesen egyértelműen nyilatkozott, amire az ellenzéki vezetők szintén egyhangú hozzájárulásukat fejezték ki.

az összes nemzetek sérelmeit.

MA DÉLELŐTT FRANCIA ÁLLAMTANÁCS

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun államfő elnöke alatt ma délelőtt 10 órakor az Elysée-palotában fontos államtanács ülés volt, amelyen megjelentek a kormány tagjain kívül a hadsereg vezetői is.

„GYANUSI!”

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a Szovjetnek Finnországgal való tárgyalásai legalább is gyanus színezetűek és kétség, merül fel abban a tekintetben is, vajjon egész a csütörtöki napig közölték-e a finn néppel, hogy tulajdonképpen milyen természetűek ezek a tárgyalások? A Politiken című lap értesülése szerint a Szovjet elsősorban néhány kisebb sziget átengedését igényeli Finnországtól, továbbá olyan katonai megállapodást, amely lehetővé teszi, hogy a Szovjet unió helyőrségeket tartson fenn Finnország területén. Továbbá új gazdasági és politikai kapcsolatok és viszony létesítését a két ország között. Kérlek, a finn külügyminiszter csütörtökön este egyébként rádiószózatot intézett az Egyesült Államokhoz a finn-orosz kérdés ügyében.

AMERIKA IS FELFIGYEL
(NEWYORK.) (Rador.) A moszkvai orosz-finn tárgyalásokról érkező jelentések tüzetes átvizsgálása után washingtoni hivatalos körökben az a meggyőződés alakult ki, hogy Amerikának föltétlenül meg kell ragadnia az alkalmat, hogy közbelépésével a Balti-tenger békéjét megmentse. Jól értesült körökből kiszivárgott hírek szerint Svédország, Norvégia és Dánia a maguk részéről hasonló lépésre készülnek. Az északamerikai Egyesült Államok-na ka felsorolt három érdekelt országban tevékenykedő követségeiktől azonban eddig még nem érkezett olyan jelentés, amely az ilyen együttes lépés előkészítését közölné.

Washingtonban azt hiszik, hogy Finnország a maga részéről minden lehető engedményt meg tesz anélkül azonban, hogy olyan messzire mennének el a Szovjetunióval való megegyezés kérdésében, mint ahogyan azt Észtország, Litvánia és Lettország tették.

KATONAI INTÉZKEDÉSEK
(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A dán lapok jelentése szerint Finnország olyan katonai intézkedéseket tett, amelyek alkalmasnak látszanak minden esetleges meglepetés elhárítására. A dán lapok helsinki tudósítói hangsúlyozzák, hogy Finnország jelenlegi helyzete lényegesen különbözik az 1918. évi helyzettől, mert ma már Finnország jelentékeny hadiköltségvetéssel rendelkezik. A határ mentén olyan intézkedéseket fogantatottak, amelyek alkalmasnak a felsorolt három érdekelt ország-visszaverésére. Az egyik dán lap jelentése szerint 21 orosz repülőgép végzett repülést szerdán a finn öböl fölött Borja és Lovisa helységek felségvizein. A szerdai nap folyamán egyébként körülbelül 30.000 ember költözött el Helsinkiből. A lakosság hangulata nyugodt.

SZIGORITOTT FINN BELSŐ INTÉZKEDÉSEK

(HELSINKI.) (Rador.) A DNB német távirati iroda jelenti: Csütörtöktől kezdve azok a külföldi állampolgárok, akik Finnországból táviratokat akarnak feladni, kötelesek magukat igazolni s egyben közölni a sifre táviratban használt kulcsot is. A finn kormány egyébként tájékoztató központot állított fel, amely azonnal tájékoztatja a hatóságokat és a lakosságot is a különböző kormányintézkedésekről és egyidejűleg ismerteti a külfölddel is a finn kérdést. Különösen azt a szigorú semlegességi politikát, amelyet Finnország továbbra is változatlanul követni kíván. A nagyobb finnországi városokban megkezdtek a légvédelmi óvóhelyek gyors kiépítését.

FINNORSZÁG AMERIKA SEGÍT SÉGÉT KÉRI

(WASHINGTON.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Finnország amerikai követe hosszas tanácskozást folytatott a Fehér Házban Watson tábornokkal, Roosevelt köztársasági elnök titkárával. A finn követ Amerika közbelépését kérte az orosz-finn válság megoldása érdekében. Elterjedt hírek szerint Svédország és Norvégia kormánya szintén jegyzéket intéztek Washingtonhoz, kérve, hogy Amerika a leg gondosabb érdeklődéssel figyelje az orosz-finn tárgyalásokat és annak fejleményeit.

A FINN HADSEREG FELKÉSZÜL

(PÁRIS.) (Rador.) A finn hadsereg nagy előkészületeket tesz és gyorsan hajtja végre a szervezést egy esetleges támadás elhárítására. A szervezési munkálatokat Mannerheim tábornok végzi. A tábornok XII. Károly svéd király családjából származik. Az orosz-japán háború kitörésekor Gustav Mannerheim báró az orosz cári család egyik legkedveltebb vendége volt, aki kiváló katonai képességeiről és egyéb érdemeiről tett tanúságot.

VALÓSÁGOS NÉPVÁNDORLÁS
(LONDON.) (Rador.) A Daily Mail stockholmi jelentése szerint a tegnapi napon a finn városokból valóságos népvándorlás indult meg. A légi járatok gépei és az összes finn hajók tömegesen szállítják át a lakosokat Svédországba.

MIT KIVÁN A SZOVJET?
(STOCKHOLM.) (Rador.) A Havas

hiteltérdemlő forrásból azt jelenti, hogy a Szovjetunió néhány szigeten katonai támaszpont kiépítésének engedélyezését fogja kérni Finnországtól, elsősorban a Fogland-szigeten, amely rendkívül fontos hadászati pont Kronstadt és Leningrád kikötője szempontjából. A Szovjetunió hajlandó kárpótlást nyújtani Finnországnak Karelia környékén. Ilyen megoldásra Finnország a maga részéről hajlandó is volna, de viszont szilárdan elhatározta azt is, hogy a legélesebb ellenállást fogja tanúsítani minden olyan törekvéssel vagy kísérlettel szemben, amely területi integritást érintené. Eleve visszautasítja a Szovjetunióknak minden esetleges olyan tö-

A Szovjet nem tör a Balti államok függetlensége ellen

(MOSZKVA.) (Tass.) Az Izvestia a litván-orosz megegyezéssel kapcsolatban „A népek közötti béke és barátság megszilárdításának politikája” cím alatt vezércikket közöl, amelyben többek között a következőket mondja: „Aláírták a szerződést arról, hogy Vilnát és környékét a Szovjet visszaadja Litvániának. Ebben a szerződésben a szovjet mint a kis államok igazi védője lépett fel. Litvániával 20 éve él a legjobb barátságban és Moszkva volt az első, amely a népek önrendelkezési jogának alapján Litvánia függetlenségét elismerte. 1920-ban megkötötte az errevonatkozó szerződést, 1926 szeptember 28-án a már említett megállapodást egy kölcsönös megmentő szerződéssel bővítette ki. Ez mindmáig érvényben volt. Litvánia nagyon sokat köszönhet Oroszországnak. Rövid függetlensége alatt állandó veszélyben forgott, mert a lengyel tábornokok korábban nem elégedett meg azzal, hogy Vilnát teljesen jogtalanul elvette, hanem a köztársaság egész területét akar ta bekebelezni. A demokrata hatalmak, amelyek a népek szabadságáról állandóan vezércikknek, a vilnai erőszakos területhódítást elismerték. A szovjet azonban, amelyet zsarnoknak minősítettek, nem ismerte el, mert tudta, hogy a környék lakossága tudni sem akar a lengyel uralomról. Hogy Litvá-

ria egész területe Vilna sorsára nem jutott, azt hatalmas barátjának köszönheti. A Szovjet volt ugyanis az, amely két ízben is nyomatékosan figyelmeztette Lengyelországot, hogy további erőszakot a vele szerződésben álló kis állammal szemben nem tül el. A törvénelem tanúságot tett arról, hogy a versaillesi békeszerződés által megteremtett Lengyelország nem volt életképes. Darabokra hullott az első komoly küzdelemben. Oroszország, mint Litvánia barátja, elfoglalta Vilnát és környékét, de nem azért, hogy megtartsa magának, hanem, hogy minden felszabadítás és felkérés nélkül önként visszaadja Litvániának. Mert — és itt a törvénelem tesz tanúságot a szovjet politikai céljai mellett —, Moszkva nem törékszik hatalmi uralomra. A Szovjet külügyi népbiztosa több ízben kijelentette, hogy a szovjet köztársaság egyedi célja a kis népek biztonságának növelése és számukra a békés élet lehetőségének biztosítása. Ezért nevétsége azok az állítások, amelyek most nyugat felől elhangzanak és amelyek azt szeretnék elhitetni az emberiséggel, hogy Oroszország a Balti kis államok szuverenitásának megsemmisítésére törekszik. A Szovjetuniót minden tettében nemeslelkűség vezeti és így az vezet a bonyolult nemzetközi helyzetek tisztázásában is.”

Anglia és a litván-orosz egyezmény

(LONDON.) (Rador.) A Times diplomáciai szerkesztője foglalkozik a lengyel területnek az orosz-szovjet és Litvánia közötti felosztása kérdésével és arra a megállapodásra jut, hogy Anglia a maga részéről nem járulhat hozzá a lengyel terület Litvánia részére való átengedéséhez. Anglia tehát nem ismerheti el Vilnának és környékének Litvániához való csatolását és ezt közölte is a litván kormánnyal. Ezt a területátengedést azonban Anglia a maga részéről nem ellenzi olyan élesen, mint azt a felosztást, amelyet a Szovjetunió és Németország eszközölnek a volt lengyel területen. Az orosz-angol tárgyalások kezdetén Litvániának már felajánlották ezt a területet és ha Oroszország most újabb területi kompenzációkat nyújtott Litvániának cserébe azért, hogy elvesztette függetlenségének lényegét, úgy ezt nem lehet súlyosan elítélni. Egyébként is lehetséges, hogy az a lengyel lakosság, amely Vilna tartományban él, a litván közígazgatás és fenntartás alatti szerencsésebb lesz, mint amilyen a Németországban, vagy a Vörös-Oroszországban élő lengyelek.

SVÉD TILTAKOZÁS LONDONBAN

(STOCKHOLM.) A svéd távirati iroda jelenti: A svéd kormány tiltakozó jegyzéket nyújtott át Londonban két teherszállító hajójának feltartóztatása és fogvatartása miatt. A brit admirális rendelkezése a hajókat Tyburiból azonnal szabadon engedte.

UTASÍTÁS A FINN HAJÓKNAK

(HELSINKI.) (Rador.) A DNB német távirati iroda szerint a finn tengerészeti parancsnokok utasítást adott a finn hajóknak, hogy hagyják el azonnal a Finnország Balti-tengeri kikötőit és hajózzanak a nyugati kikötőkbe. Ugyanezt ajánlotta a finn tengerészeti

rekvés, hogy ellenőrzést gyakorolhasson a nyugati határszávon, például Hangó-zónában. Ugyancsak merev visszautasításra fog találni Finnország részéről a Szovjetnek az a kívánsága is, hogy ellenőrzést gyakorolhasson az Aaland-szigetek csapatlétszáma felett. Illetékes körökben kétség van abban a tekintetben, hogy Németország olyan messzemenő jóindulatot vagy megértést tudjon Moszkvára sugalmazni, hogy tekintsen el az Aaland-szigetcsoporthoz a terveitől, mert ez a svéd vashányá kulcsa, amelyek termelése viszont nélkülözhetetlen a német hadi-

pülőgépe ekkor támadást intézett az angol hadihajók ellen. Annak ellenére, hogy a légköri viszonyok rendkívül kedvezőtlenek voltak, sűrű eső esett, erős szél fújt, a német repülőgépek mégis elérték eredeti céljukat. A Shetland szigettől jobbra elkeseredett harc fejlődött ki az angol hadiflotta és a német repülőgépek között és bár az angol hajók léghajító útegei szakadatlanul tüzeltek, a német repülőgépek mégis ledobták összes bombáikat. Hatalmas füstoszlop és nagy robbanás, majd magasra csapó tüznyelvek nem hagynak kétséget az iránt, hogy a ledobott hat nehéz bomba és négy közepes méretű bomba eltalálta a nehéz angol cirkálókat. A kedvezőtlen idő ellenére a németek vesztesége teljesen jelentéktelen. Mindössze négy repülőgép végzett kényszerleszállást semleges területen. Ennek a támadásnak a sikeres végrehajtása bizonyítja azt, hogy a német repülőgépek tevékenységi köre és lehetősége lényegesen meghaladja Anglia déli és nyugati határait. Következésképpen megszűnt az a helyzet, amikor Nagybritánia korlátlanul uralkodhatott az Északi-tengeren.

MIÉRT MONDOTTAK LE A JAPÁN KÜLÜGYMINISZTERI TISZTIVISELŐK?

(TOKIÓ.) (Rador.) A japán külügyminisztérium tisztviselői karának tömeges és egyszerre történt lemondása meglepetést keltett a külügyminisztérium működését. Abe tábornok miniszterelnök visszautasította a lemondások leg többjét, kivéve azokat, akik a mozgalom élén állnak. Vallászinűnek tartják, hogy ez az egyenetlenkedés miniszterválságot fog előidézni, amely elsősorban Nomura külügyminisztert érinti. A válságot tulajdonképpen a külügyminisztérium tisztviselői karának elégedetlensége idézte elő, amely abból keletkezett, hogy a külkereskedelmi minisztérium felállításával a jelenlegi külügyminisztérium hatásköre rendkívül megcsappant volna és a japán külügyminisztériumnak számos fontos kérdése a külkereskedelmi minisztérium hatáskörébe ment volna át.

TENGERI-LÉGIHARC AZ ÉSZAKI TENGERTEN

(LONDON.) (Rador.) A haditengerészeti minisztérium közli, jelentést kapott, amely szerint az Északi-tengeren több angol cirkálóból és torpedórombolóból álló flottaegységet német repülőraj támadott meg. A tengeri légi csata több, mint öt óra hosszat tartott és a német repülőgépek több, mint 100 bombát dobtak le. Az egyik bomba elég közel robbant fel és az egyik cirkálónak bordázatát megsértette. A többi bombák azonban messze estek le az angol hajóktól, amelyek közül egy sem sérült meg súlyosabban és egyetlen angol tengerész sem halt vagy sebesült meg.

AMERIKA ELLENZI A NYERSANYAGOK KIVITELÉT

(WASHINGTON.) (Rador.) A hadügyminisztérium lőszergyű bizottsága előterjesztést tett a kormánynak és az emlékiratban élesen ellenzi a nyersanyagoknak, főleg a kaucsuknak, krómnak, léggömbgyártásra szolgáló selyemanyagoknak, kininnak külföldre való eladását. A bizottság felhívást intézett az exportörökhöz, hogy tartózkodjanak a külföldre való eladástól, mert a háború kitörése óta Amerikából 110 ezer tonna kaucsukot szállítottak Európába.

OROSZ-NÉMET HATÁR-MEGÁLLAPÍTÓ BIZOTTSÁG ALAKULT

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass iroda jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos és Schullenburg gróf német megbízott október 4-én jegyzőkönyvet írtak alá, amelynek értelmében központi határmegállapító vegyes bizottság alakult, amely október 10-én Moszkvában már meg is kezdte működését és amely az elfoglalt lengyelországi területeken véglegesen rendezi a határkérdést.

MENNYI HADIANYAGOT RENDELT ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG

(WASHINGTON.) (United Press.) Az amerikai statisztikai hivatal kimuta-

tása szerint Nagybritannia 1938. január elseje óta 44 millió 800 ezer dollár értékű hadianyagot rendelt. Franciaország ugyanez alatt az idő alatt 104 millió 300 ezer dollár értékű hadianyagot vásárolt. Ebből a rendelésből leszállítottak eddig Angliának 27 millió dollár értékű árut, míg Franciaország csak 20 millió 900.000 lej értékű különböző hadianyagot kapott.

OLASZORSZÁG ALBÁNIAI GAZDASÁGI TERVEI

(RÓMA.) (Stefani.) Azzal a nagyszabású beruházással foglalkozva, amelyet az olasz kormány Albániában akar keresztül vinni, az olasz lapok megjegyzik, hogy Itália eredményes begazdálkodása folytán igen kedvező gazdasági helyzetben van még most is. Ezért nincs szükség arra, hogy élelmiszerjegyeket bocsássanak ki. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a lakosság ne igyekezzék takarékoskodni. A Giornale d'Italia azt mondja, hogy Bellini államtitkár jelentése szerint Albániából 500 ezer tonna chromot fognak tudni kibányászni, amely az ország évi szükségletének tizszeresét teszi ki. Találtak réztartalmú piriteket is és remény van arra, hogy a kőolajforrások hozamát fokozni lehessen. Ugyancsak a Giornale d'Italia írja, hogy Durazzo vidékén lecsapolják a mocsarakat és felettük a pontini mocsarak helyén épült városok mintájára 3-4 ezer főnyi lakosság számára alkalmas kisebb városokat építenek.

A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY VITÁJA

(WASHINGTON.) (Rador.) Clark szenátor a semlegességi törvény vitája során beszédében azt javasolta, hogy jelenleg még tartsák fenn a törvénynek a fegyverszállításra vonatkozó tilalmát. Burke szenátor viszont a kormány javaslatát támogatta és megállapította, hogy Pittmann szenátor javaslatára teljes mértékben fedi azt a világhézagot, amely szerint az Északamerikai Egyesült Államoknak a háborúban Franciaország és Anglia mellett van a helye. Véleménye szerint a fegyvertartási tilalom további fentartása a háború meghosszabbítását jelentené. Továbbá azt, hogy prejudikálna Franciaország és Anglia terhére és elősegítené a nemzeti szocializmus terjeszkedését. Már pedig Amerikának nem érdeke, hogy olyan törvényt tartson érvényben, amely Hitler érdekeit szolgálja.

MEGCAFOLTÁK KNICKERBOCKER VÁDJAIT

(BERLIN.) (Dunaposta.) Az Újságírók Nemzetközi Egyesülete vizsgálóbizottságot küldött ki Knickerbocker amerikai újságírónak Göring marsallról és Göbbels miniszterrel megjelent cikkei állításainak kivizsgálására. Az amerikai újságíró cikkében azzal vádolta meg a német államférfiakat, hogy külföldre menekítették vagyonukat, s hogy többek között a Japán Nemzeti Banknál hatalmas összegű bankbetéteik vannak. A vizsgálóbizottság megállapította, hogy Knickerbocker állításaira vonatkozólag a bizonyítékoknak még az árnyékát sem lehet felfedezni. A vizsgálóbizottság megállapítása szerint Knickerbocker cikkei olyan termékek, amelyek megírásától a lelkiismeretes és kötelességtudó újságíró tartózkodik. Valakinek a magánéletét csak akkor teszi bírálat tárgyává, ha a legkínosabb pontossággal megállapította az adatok valódiságát és azt, hogy a cikk megírása és megjelentetése közérdeket szolgál. Knickerbocker esetében azonban ez nem áll fenn és a Nemzetközi Újságíró Szövetség reméli, hogy Knickerbocker eljárása nem teremti iskolát. A vizsgálóbizottság megállapításáról szóló jegyzőkönyvet, a külföldön és Németországban is lefolytatott legtüzetesebb nyomozás után 18 állam legkiválóbb újságírói írták alá.

ANGOL EREDETŰEK A LENGYELORSZÁGBAN HASZNÁLT GÁZBOMBÁK?

(BERLIN.) (DNB.) A német kormány közli, hogy hivatalos megállapítás szerint a Lengyelországban talált mérges (sárga keresztes) gázbombák

angol gyártmányok. Ezt, amint a közlés mondja, külföldi szakértők kétséget kizáróan megállapították. Németország ezek után — hangoztatja a kormánynyilatkozat — nem hajlandó a brit tájékoztató minisztérium egyszerű tagadásával beérni, hanem a világ népei előtt igazolja be az angol kormány embertelen eljárását.

NÉMETORSZÁG SZTRATÉGIAI HELYZETE

(MOSZKVA.) (Tass.) Az orosz lapok hosszú cikkeiben foglalkoznak az északi tengeren lezajlott német-angol összetűzéssel, amelynek során a német repülők szeptember 27-én két angol cirkálót süllyesztettek el és tíz órát töltve a levegőben 4 gép kivételével visszatértek repülőállomásaikra. Megállapítják azt, hogy a brit flotta háromszoros számbeli fölénye mellett is elvesztette hatókörét az Északi-tengeren és nincs abban a helyzetben, hogy a még valójában el sem kezdett német tengeralattjáróharc ellen védekezhessen. A Harmadik Birodalom — írja a „Pravda” — hasonlíthatatlanul jobb helyzetben van ma, amikor szárazföldön csak egy fronton kell harcolnia és szomszédállamai a Szovjettel együtt főlős módon el tudják látni nyersanyagokkal.

A NÉMET ÁTTELEPÍTÉS

(RIGA.) (Stefani.) Az a német bizottság, amely a Balti-államokban lakó németiség áttelepítését készíti elő, tegnap megérkezett Rígába, hogy megbeszélje az egyes érintett államok kormányaival a részleteket. Lettországból 62 ezer, Észtországból 14 ezer, Litvániából 15 ezer, egyszóval majdnem százezer ember új hazába való szállításáról van szó, amely tekintettel arra, hogy 3-4 hét alatt fog lezajlani és a

Török lapvélemény a román-magyar egyezményről

(ANKARA.) (Rador.) Az a diplomáciai tevékenység, amely meggyorsította Magyarországot és Romániát, valamint Jugoszlávia megegyezését, rendkívül megnyugtató és rokonszenves benyomást keltett török politikai körökben. Az Eni Shaba című lap azt írja, hogy a Balkánon az esztelen szél tombolását a bölcsesség lendülete váltotta fel. Három szomszédos állam küldte vissza a munka mezejére hadseregének jelentős részét. Az a lidércnyomás, hogy a külföldi befolyásra robbanás következhetik be a Balkánon, eltűnt. Románia, Magyarország és Jugoszlávia semlegesége Törökország részére olyan jelenség és tény, amelynek megszilárdulását török politikai körökben őszintén várták és bekövetkezése örömmel tölti el minden józanul gondolkozót. Másik török lap véleménye szerint a kis államok részére nincs más megoldás, mint az, hogy ők is hatalmi tömbbe tömörül-

kitelepedők összes ingóságaitat magukkal viszik, páratlanul áll a történelemben. Későbbi jelentés szerint a gyorsan lefolytatott megbeszélések során már is megállapodás jött létre a vagyontárgyak és a pénz átvételére vonatkozólag.

„HA SPANYOLORSZÁGBAN SZOVJET LENNE”

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz lapok egyre bővebben foglalkoznak a Szovjet európai ügyekbe való beavatkozásával. Hangsúlyozzák, hogy Olaszország tulajdonképpen furcsa helyzetbe került, mert a spanyolországi szovjet megalakítását az olasz fegyverek akadályozták meg. A furcsa helyzet úgy állott elő, hogy Itália ezzel a tétellel önkénytelenül Franciaország szövetségese lett. Amennyiben ugyanis Spanyolországban most szovjet rendszer lenne, úgy egy világháború esetén Párisnak komolyan számolnia kellene azzal, hogy Spanyolország felől is támadás éri.

A FRANCIA LÉGIERŐ DICSÉRETE

(PÁRIS.) (Havas.) Guy la Chambre francia légügyi miniszter a kamara légügyi bizottsága előtt beszámolt a francia repülők tevékenységéről. A miniszter szerint a francia pilóták várokozásokon felül megállták helyüket a német ellenséggel való küzdelemben. Később a légi harcokkal kapcsolatban megemlítette azt is, hogy a repülők nagyban elősegítették a francia flotta tengeri sikereit is. Ennek tudható be, hogy a francia flotta a tengeri háború kitörése óta 135 ezer tonna Németországnak szánt anyagot kobozhatott el. Ezek között több, mint 40 ezer tonna élelmiszer volt. A többi fa, kőolaj, s különböző hadianyag.

jenek. Ilymódon a Balkán-félsziget békeje biztosítottak látszik. Ennek a békés állapotnak az előidézésében jelentős szerepe van a Balkán-szövetségnek. A jelenlegi nagy vszedelemben, amely ebben a pillanatban fenyegeti a balkáni és a dunai államokat, nem arra kell felhasználniuk, hogy egyéni érdekeiket igyekezzenek megvalósítani, hanem arra kell törekedniük, hogy kiküszöböljék a régi félreértéseket és kerüljék a surlódások lehetőségét. Az az egységes hatalmi tömb, amelyet Jugoszlávia, Magyarország, Románia, Görögország, Törökország és Bulgária alkot, a maga több mint 70 milliói lélekszámmal, olyan erőcsoportot jelent, amelyet barátsággal tisztelni kell és amelynek barátságát és kapcsolatát az összes hatalmaknak nemcsak keresniük kell, hanem érdemes azzal számot is kell, hogy vessenek.

Németország jegyzéke Finnországhoz

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas távirati iroda jól értesült körökből szerzett tájékoztatás alapján jelenti: „Németország jegyzéket intézett Finnországhoz, amelynek kormányával közölte, hogy a Szovjet Uniónak törvényes joga van ahhoz, hogy visszaállítsa az 1914. évi határait. Az iroda tudósítója tudni véli azt is, hogy Németország hasonló tartalmu jegyzéket intézett Észtországhoz. Ilyen körülmények között a Skandináv-államoknak kevés reményük van arra, hogy Németország segítségére számíthassanak, annak ellenére, hogy Németország részéről eddig határozott rokonszenv irányult meg Finnország irányában.

Moszkva lázas munkában

(MOSZKVA.) (Tass.) A Szovjet politikai előretörése következtében Moszkva az érdeklődés középpontjában áll. Egymást érik a kereskedelmi delegációk, amelyekkel egyidejűleg folynak a tárgyalások. A külkereskedelmi népbiztosság minden alkalmazottja tárgyalásokat folytat, mert Sztalin a gyors szerződés-kötések és megoldások híve. Tegnap délelőtt írták alá az észt-orosz kereskedelmi szerződést és még ugyanazon a napon a szovjet fővárosba érkezett a lett bizottság, amellyel azonnal megkezdették a megbeszéléseket. Holnapra várják a litván kereskedelmi küldöttséget, amellyel szintén még a héten végezni akarnak.

BOJKOTT A SZOVJET ELLEN

(WASHINGTON.) (United Press.) Az Egyesült Államokbeli munkásszakszervezetek vezetősége tegnapi ülésén elhatározta, hogy általános bojkott alá helyezi a Szovjetet azon eljárása miatt, hogy megtámadta Lengyelországot és annak területeit részben elfoglalta. A munkásszervezetek vezetőségének állásfoglalása nagy feltűnést keltett, mert a bojkottált államok: Japán és Németország közé most besorozták a kimondottan baloldali URSS-t is. A bojkotthatározattal egyidejűleg kiáltványt is bocsátottak, amelyben a Szovjetet a munkásérdekek árulójának és feladójának nevezték.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(RIGA.) (Rador.) A német lakosság áttelepülése következtében Rígában 10 ezer lakás szabadul fel.

(WASHINGTON.) (Rador.) A külügyminiszter hivatalosan bejelentette a kongresszusban, hogy Anglia és Franciaország készpénzzel fizetik azokat a vásárlásait, amelyeket most az Egyesült Államokban eszközölnek.

(SZÓFIA.) (Rador.) A Telegrafika Bulgária jelentése szerint a német-bolgár gazdasági tárgyalások szerdán a külkereskedelmi és kliring egyezmény aláírásával végeztek.

(MÜNCHEN.) (Dunaposta.) Faulhaber bíboros, müncheni hercegek állapotaiban aggodalmat keltő rosszabbodás állott be. Az agg főpásztor akut szívgyöngeségben szenved.

(ANKARA.) (Dunaposta.) A Sivasz-Erkerum között új vasutovonalat október 20-án nyitják meg ünnepélyesen és adják át a forgalomnak. A vasutovonalat 1934. évben kezdték építeni és most készült el az 545 kilométer hosszú új vasutovonal, amelyet török tőkével, török vállalatok valósítottak meg.

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Gróf Teleki Pál miniszterelnök elnökletével szerdán este 11 órakor a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amely éjjeli fél 2 órakor ért véget és amelyen folyó ügyeket tárgyaltak le.

(MOSZKVA.) (Dunaposta.) Az orosz- finn tárgyalások előreláthatólag csak pén- teken veszik kezdetüket.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 12-éről a következőket jelenti: „A Mosel és a Rajna folyók között, az elmúlt éjjel több szakaszon az első vonalok tevékenysége megélnélt.

(PÁRIS.) (Rador.) Maurice Aubert francia repülő szakaszvezető, aki október 6-án Németországban kényszerleszállást végzett, a leszállás közben elszenvedett sérüléseibe belehalt. A német távirati iroda a jelentéshez hozzáfűzi azt is, hogy az elhunyt francia repülőt a Münster Eifel-nél temették el katonai díszpompával.

(LONDON.) (Rador.) A Press Association a következőket jelenti: „A Capnorte 13600 tonnás német hajót, amely Pernambuco kikötőjét (Brazília) szeptember 17-én hagyta el, a Déli Atlanti Óceánon elfogták.

(WASHINGTON.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: Wehler demokrata szenátor szenátusi beszédében kijelentette, hogy a kormány számos tisztviselője Amerikának a háborúban való részvételét kívánja. A szenátor kijelentése óriási ellenzést és tiltakozást váltott ki.

(BAYRUTH.) (Rador.) A szíriai druzok főnöke Puauxhoz, Szíria francia főkommandóhozóához emlékiratot juttatott el, amelyben a druzok legteljesebb loyaltását szövegzik le Franciaország irányában.

(TOKIO.) (Rador.) Hankauból jelentik, hogy a csunkingi kormány a sorozatos bombatámadások következtében elhatározta, hogy Siao Lung Kanba teszi át székhelyét, amely 30 kilométernyire van Csungkangtól. A kormány székhelyének áthelyezése már meg is történt.

(RÓMA.) (Rador.) Saudi Arabia trónörökösét, Faysel emirt, miközben Hedjazban lovassapat díszmenetét vezette baleset érte. Az egyik vázlató lovas véletlenül leesdort a lovonülő trónörökösöt, aki leestől lováról és súlyosan megsebesült.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás a következőket jelenti: „Keleten, Középlengyelországban csapataink több ponton elérték a Bug folyót. Nyugaton gyenge tevékenység, felderítő jelleggel és szörványos ágyutűz. Gyenge légi tevékenység az Északi tengeren és nyugaton. A Lautenburg felett lefolyó légi harcban egy francia gépet lelőttünk.”

(CINCINATI.) (Egyesült Államok.) (Rador.) A DNB jelenti: Az amerikai munkásszövetség elhatározta, hogy bojkott alá helyezi az orosz-szovjet árukat is. Ennek a munkásszövetségnek a bojkottja eddig csak a német és a japán árukra vonatkozott.

(NEWYORK.) (Rador.) Henry Arnold tábornok, az Északamerikai Egyesült Államok légügyi haderejének főparancsnoka beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az amerikai légi haderőnek 1941. évben 4600 pilótája és 6500 repülőgépe lesz.

(MOSZKVA.) A szovjet fővárosban tartózkodó német kereskedelmi delegátusok megtekintették az orosz mezőgazdasági kiállítást.

(GENUA.) A Conte di Savoya gróf tegnap elindult Newyorkba. Fedélzetén utazott a belga kormány gazdasági minisztere, aki az Egyesült Államok gazdasági közeivel fog tárgyalásokat lefolytatni.

(BERLIN.) A német kormány tizenhét és fél tonna aranyat vásárolt a Szovjet Uniótól.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(31.)

Harry bucsut vett Klinger közjegyzőtől, aki megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor hallotta, hogy védené utra készen áll az új világ felé.

A mérnöki oklevéllel kezében, Harry ismét könnyűnek és vidámnak érezte magát. A nagy kiábrándulás, az undor, amelyet könnyelmű életmódja keltett lelkében, most leszakadt róla. A komoly tanulással lerázta magáról a fertőt, amelybe sodródott.

Tele tudóval élvezte első szétnézését a világban, örült pénzének, amelyvel a legnagobb kényelmet szerezhetette meg magának. Örült a természet csodálatos szépségeinek és ha ráért volna, akár gyalog is megmászta volna a szédületes hegycsúcsokat, amelyek minden oldalról körülvezték. Örült az előkelő szállodáknak, a kitűnő elátásnak, a kultúra minden kényelmének, a tiszteletteljes udvariasságnak, amelyben mindenütt részesült. Örült, hogy minden fényvűzést megengedhet magának és barátjának, akit a hosszas túrelemoróba után valósággal felüdített a változatosság, a szépség, amelyben élt.

IX.

Hamburgban szálltak hajóra. Harryt egészen elkápráztatta a kikötő szédületes forgataga, a megszámlálhatatlan sok kis és nagy hajó, a legkülönbözőbb nemzeti színek tarkaságával felfelbomlóva. Valóságos hajómetropolis ringott a vizen, míg a szem eláthatott. Fehér yachtok, ózósók, motorhajók, luxushajók, uszálvos teherszállítók, vi-torlások és csónakok ezrei. A kikötő hidjain óriási tömeg, utrakészen vagy bucsuzkodás izgalmaival egész külsején, viselkedésén. Hatalmas gének szállították a podgyászrakományt, hordárok, utasok, családtagok hullámozó sokaságban keresték, kergették, kiabáltak egymást.

A kikötő partján autók beláthatatlan hosszú sora. Tünneményes szép nők szálltak ki belőlük, egyik-másik valóságos virágözönnel karján, utiláz izgalmaival arcán. Keringett, hullámozott a tömeg. Feszült várakozás, remény, kétség, izgalmas öröm, csüggedő bánat az emberi érzések ezer sokfélesége egyetlen kaosszá tömörülve.

Harry ideges szívdobogást érzett, amint barátja karján végigsodródott a tömegben, a hidon.

A „New World” nevű luxushajón vidáman szólott egy jazzband lármás zenéje, mintha túl akarná harsogni az emberi indulatkitörések, örömek és fájdalom minden megnyilvánulását. Minden örömet és minden fájdalmat itt az élet lüktetése, az élet parancsszáva, ezt hallgassátok emberek. Zeneszóval, saxofon és dobzó hangjaival tisztelték az új világot, amelybe menendők vagytok.

Minél közelebb került az indulás perce, annál idegeesebb hangosaggal játszott a zene, annál gyorsabb ütemben igyekezett felpezsdíteni a kedélyeket, hogy eltompítsa a bucsut, az elszakadást, a hajórászállás félelmét.

Az utasok egyre sűrűbb csoportokban érkeztek a hajóra. Kíváncsi pillantásokkal fürkésztek a hajó titkait, egymást, a sürgő-forgó szolálattevő személyzetet. Idegen emberek, akik tudják, hogy az együttélés intimitásában közel kerülnek egymáshoz. Egy hétig jóban-rosszban egymásra vannak utalva. Egy hét alatt közelebb vagy távolabb kerülhetnek egymáshoz, mint künn a szárazföldi életben esztendő hosszú sora alatt.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Vitéz Ginzery, szövetségi kapitány:

„Olyan harcos csapattal megyek
Bukarestbe, amilyen régen nem
öltötte magára a meggypiros mezt”

(BUDAPEST.) Vitéz Ginzery Dénes, az MLSz kapitánya tegnap hosszú nyilatkozatot adott a küszöbönálló román-magyar válogatott mérkőzéséről, csapatáról, valamint arról a küzdőszellemről, amelyet a magyar válogatottnak Bukarestben követnie kell.

— Azt akarom — mondotta — hogy Bukarest olyan harcos magyar csapatot ismerjen meg, amilyen már régen nem öltötte magára a meggypiros mezt. A három hátvéd — Biró, Korányi, Pákozdy — bármilyen párosítása kemény háttérpárt eredményez. A fedezet sor Pázmándy-Sárosi III.—Dudás elképzelésben is küzdőképes, sőt harcos. A csatársorban első sorba három kemény, harcoló, előretolt csatárt keresek. Szendrői és Gyetvay mellé jobbszélre Gyetvayhoz hasonló lendületes csatár után kutatok. Talán addig az upesti Adám büntetése lejár és szerepelhet a válogatottban. Két összekötőre lesz szükség, akik a három előretolt rohanó játékost táplálni tudják. Sárosi dr. Vincze és Zsengellér közül azt a két-

tőt fogom választani, aki a legjobb formát mutatja vasárnap.

— A válogatott csapat a jövőhéten már teljesen Tóth edző keze alá kerül. Az indulás előtt még összeszoktatódzás lesz a végleges csapat számára. A válogatás előtt azonban még egy fontos dolgot fogok elintézni. Minden jelöltől becsületszót kérek arra, hogy teljesen egészséges, hogy erejének és tudásának teljes latbevetésével fog küzdeni a válogatottban a győzelemért és a magyar színek dicsőségéért. Aki tehát vállalja a bukaresti játékot, az számoljon ezzel a körülménnyel.

— fejezte be nyilatkozatát vitéz Ginzery szövetségi kapitány.

Olimpiai ruhában utaznak a magyar válogatottak Bukarestbe.

A magyar válogatottak és kísérőik az MLSz rendelkezése szerint, olimpiai formaruhában utaznak Bukarestbe. Ez lesz az első alkalom, hogy külföldön szereplő magyar sportolók magukraöltik a zsinoros ruhát, amelyet Kossuth-nyakkendő és Bocskai-kalap egészít ki.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELNÉK ALA
A SZEMVEGEK!Szemvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.Speciális árcárók raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő
olcsó áron.Kun Mátyás Fia R.T.-nél
CLUJ, CALA MARECHAL FOCH No. 2.

Szabó Miklós megröhamozza a két mér-földes világcuccot. Budapestről jelentik Szabó Miklós, a legkitűnőbb magyar hosszútávfutó, aki jelenleg igen jó formában van, elhatározta, hogy ebben az évben megdönti az 5000 és 10.000 méteres síkfutás magyar csúcst és kísérletet tesz a kétföldes futás világcuccának megdöntésére is.

Válogatóbizottság a Victoria-Juventus mérkőzésen. Bukarestből jelentik: A labdarugószövetség úgy intézkedett, hogy a vasárnap nemzeti bajnoki mérkőzéseken külön válogatóbizottságok ellenőrizzék a küszöbönálló román-magyar mérkőzésre a válogatott-jelöltek formáját. Kolozsváron a Victoria-Juventus NB mérkőzésén háromtagú bizottság fogja megfigyelni a játékosok formáját. A válogatásnál számbajöhető játékosok: Victoria: Felecan I., Pál, Nistor, Szántay, Pop IV. és Cornea, Juventus: Szadovszky, Varjassi, Micu, Sîkó, Niculescu és Praszler.

Torinó főiskolás atlétái legyőzték a pécsiéket. Torinóból jelentik: Csütörtökön mérkőzött meg Pécs főiskolás atlétacsapata Torinó diáklétáival. A tíz számból álló versenyt a torinóiak nyerték meg. A pécsiéket 4 győzelmet arattak a torinóiak 6 győzelemével szemben. A magyar főiskolások a következő számokban győztek: 800 m.: 1. Monostori 2 p 02.5 mp, diszkoszvetés: 1. Józsa 44.73 m, 1500 m.: 1. Csaplár 4 p 07.3 mp, gerelyvetés: 1 Rényi 54.31 m.

ELUTASÍTOTTÁK AZ FC CARPATI ÓVÁSÁT! Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség tegnap este foglalkozott a Carpați FC óvásának ügyével, amelyet tudvalegőleg a Ripensia ellen elvesztett mérkőzése kapcsán adott be bírói tévedés címén. A szövetség felelősségi bizottsága az óvást elutasította.

Ökölvívó Balkán Kupa a láthatáron. Bukarestből jelentik: Sportkörökben felvetették azt az ötletet, hogy meg kellene rendezni évenként a Balkán-államok ökölvívómérkőzését. A győztes ország számára kupát írnak ki. A terv megvalósítását a jugoszláv, görög, bolgár és török szövetségek álláspontjától teszik függővé.

Árusítják már a román-magyar mérkőzés jegyeit Bukarestben. Bukarestből jelentik: Az október 21-iki és 22-iki román-magyar válogatott mérkőzésre már megkezdtek a belépőjegyek árusítását. A mérkőzések iránt Bukarestben példátlan érdeklődés nyilvánul meg. Bizonyos hogy a belépőjegyek már elővételben elkelnek.

A legjobb összeállításban megy az Univerzitatea Sepsiszentgyörgyre. Az Univerzitatea labdarugócsapata vasárnap Sepsiszentgyörgyön játszik az Oltil csapatával a ligabajnokságért. Az egyetemiek, akik eddigi őszi mérkőzéseiket megnyerték, a legjobb összeállításban szombaton reggel utaznak Sepsiszentgyörgyre dr. Buteanu Aurel főszerkesztő vezetésével. Az Oltil igen kemény ellenfele lesz az egyetemi csapatnak s valószínű, hogy a két együttes között igen nagy harc lesz a bajnoki pontokért.

A NEMZETKÖZI OLIMPIAI BIZOTTSÁG KÖRKÉRDÉSEI. Párisból jelentik: A Nemzetközi Olimpiai Bizottság a következő körkérdeket intézte a világ összes államaihoz: 1. Ha tavaszig befejeződik a háború, megrendezn-e az olimpiát? 2. Ha megrendezn-e az olimpiát, azon résztvehetnének a háborúban résztvevő államok versenyzői is?

Igy is lehet elveszíteni mérkőzést. Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség korábbi rendelkezése folytán a ligabajnokságban szereplő egyesületek, ha pályaválasztók, mérkőzésük előtti héten keddig kötelesek 20.000 lej biztosítékot letenni. Ez azt a célt szolgálja, hogy a vendégcsapatok költsége biztosított legyen. A múltban ugyanis gyakran megtörtént, hogy a rendező egyesület csak ígérettel fizette ki a vendégcsapatot és emiatt sok kellemetlenség származott. A rendelkezés szerint az az egyesület, amely nem teszi letétbe a biztosítékot, vasárnap nem is állhat ki mérkőzésre. A két bajnoki pontot 3:0-as gólaránnyal ellenfele javára írják. A rendelkezést most hajtotta végre első ízben a labdarugószövetség. Ezen a héten négy egyesület nem fizette be a biztosítékot, s így játék nélkül két pontot vesztek. Ezeknek a mérkőzéseit így igazolta a szövetség: Cement-Mures 3:0, Olimpia-Victoria Nagykaroly 3:0, FC Craiova-Dragos Vodă 3:0, Muncitorul-Traian 3:0. Így is lehet veszíteni mérkőzést és nyerni is.

Jurisztika

() A Gyopár turista egyesület október 14-én, vasárnap reggel 8 órai indulással az egyesület elől (Cal. Marechal Foch 25.) gyalogturát rendez. Utirány: Bükk mé-
dékhegy, Majláth-kut, Szécsi-ut, vadászok fája, Mihály-forrás, Dumbrava, Szent János-kut érintésével vissza. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Rádió

SZOMBAT, október 14.

Bucuresti, 7.30: Reggeli műsor. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vizálásjelentés. 13.10: Déli hangverseny, sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.17: Hanglemek. 20: Hanglemek. 20.30: Operaelőadás, színetben hírek román és magyar nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hegedűszámok. 13.40: Hírek. 14: Művészlemek. 15.30: Hírek. 17.15: Mesék. 17.45: Hírek. 18.15: Hangverseny. 18.40: Rádió postája. 19.15: Tánclemezek. 19.50: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Zongoraszmok. 21: Hangképsor. 22.40: Hírek. 23: Hangverseny. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Addis Abeba polgármestere tegnap kihallgatáson jelent meg a Duce előtt és beszámolt az abesszin fővárosban folyó munkálatokról. A beszámoló szerint a fővárosban eddig 2 millió négyzetkilométert parcelláztak és terbevételek egy bennszülött városrészt felépítését is. A Duce meglegedését fejezte ki a hallottak felett és kiadta a rendelkezést a munkálatok továbbfolytatására.

(PÁRIS.) A dunguerguel hatóságok jelentése szerint a Panther francia cirkáló a kikötő közelében összeütközött egy halászhajóval, amely elsüllyedt, de legénységét megmentették.

(KÖPPENHÁGA.) A dán kormány hivatalosan közli, hogy a katonai szolgálatra most behívottak másfél évig teljesítenek szolgálatot.

(RÓMA.) Az itáliai búzatermés ezidén meghaladta a nyolcvanmillió métermázsát.

(LONDON.) A Warwery raktárpépítész tűzkatasztrófáját, amint a hivatalos vizsgálat kiderítette rövidzárlat okozta és így azok a felelősek, amelyek szabotázsmozgalmat sejtettek az esemény mögött, nem bizonyultak valószínűk. Az anyagi kárt amely biztosítás révén legnagyobb részt megtérült, 700.000 fontra becsülik.

(PÁRIS.) A francia belügyminisztérium rendeletére letartóztatott kommunista párti vezetők és képviselők száma meghaladja már a 118-at.

(MADRID.) Petain marsall, burgosi francia követ tegnap kihallgatáson jelent meg a külügyminisztériumban.

(ANKARA.) A török sajtó egyre nagyobb aggodalmát fejezi ki Saracioglu külügyminiszter moszkvai megbeszéléseinek sikerét illetően.

(JERUZSÁLEM.) Az utóbbi hetek csendjét tegnap két terrorselekmény vert fel. Nablusnál lelőttek egy brit őrmestert és Betlehemben felgyújtották a postaépületet.

(KAIRÓ.) Maher pasa miniszterelnök a külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy Egyiptom kormánya mindaddig nem gondol tevékeny háborús beavatkozásra ameddig közvetlen támadás nem ér.

(KÖPPENHÁGA.) Keresztély dán király partizemlére indult szárnysegéde a titkára kíséretében.

(OSLO.) A norvég kormány elhatározta, hogy tiltakozni fog Angliában a tengeri hadjárat módszerei ellen, amelyek megbélyegzik Norvégia egész iparát és kereskedelmét.

(RÓMA.) Bastiani Londonba kinevezet olasz nagykövet tegnap elutazott Rómából. Bucsúztatására megjelentek a pályaudvaron Grandi gróf igazságügyminiszter, több fasisztapárti előkelőség, a magyar görög és spanyol követek.

(KAUNAS.) A litván fővárosba visszaérkezett Urbsys külügyminisztert a pályaudvaron óriási tömeg fogadta, amely egészen a külügyminisztérium épületéig kísért kocsiját. Ennek a lelkes éljenző csoportnak a szovjet követségi palota elé vonultak és késő éjjelig tüntettek a Szovjett mellett.

(SZÓFIA.) Kiesszeivanoff miniszterelnök kihallgatáson fogadta a Moszkvából hazatért Bogieff ezredet, aki beszámolt előtte a légi megegyezésről.

(WASHINGTON.) A semlegességi törvény megváltoztatása jótékonyan érezteti hatását a munkanélküliségre, mert a hadi ipar fokozott munkáslétszámmal kezd dolgozni.

(PRÁGA.) A volt csehszlovákiai munka nélküliek száma a protektorátusi területeken 9600-ra csökkent. 1935-ben 68 ezer, 1938-ban pedig 57 ezer volt a számuk. Így a munkanélküliség kérdése a német uralom alatt a valóságban megoldottnak tekinthető.

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter meleghangú felhívása a középiskolai igaz- gatókhoz és tanárokhoz

A rendelet hangsúlyozza az iskolai nevelés alapelveinek fontosságát

(BUCURESTI.) (Rador.) Petre Andrei közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a középiskolák igazgatóinak, amelyben többek között a következőket mondja:

— Kérem, hozza az iskola tanárainak tudomására e rendelet tartalmát és legyen ön az első, aki utbaigazításunkhoz tartva magát, igyekezni fog az összes többiekkel együtt iskolája színvonalának felemelésén dolgozni. A mai rendkívül súlyos idők inkább, mint valaha, komolyságot parancsolnak. Ezért elsősorban a tanárokhoz fordulok, kérve, hogy vizsgálják felül lelkiismeretüket és fokozottan vigyázzanak magatartásukra, minden erejüket összpontosítva az ifjúság nevelésére, amelyet helyes utra kell vezetni, hogy biztosíthassuk hazánk és nemzetünk jövőjét.

— A tanárok viselik a tanuló ifjúság előkészítésének és nevelésének felelősségét, ezért mindenekelőtt is nekik kell tisztelniük és betartaniuk a rendet. Egyetlen cselekedetet sem engedhetnek meg maguknak, mely ez irányban kételyeket támaszthatna. A tanárok kell legyenek az államrend, az erkölcs és a törvénytisztelő első példaképei.

— Azt kérem a tanároktól mindenekelőtt is, hogy teljesítsék kötelességüket és jó példával járjanak elől a tanulók előtt. Legyen minden tanár önmagának és kartársainak felügyelője, aki példaképséggel és példabíráskodással a pontosság, a kötelességteljesítésnek és a kötelességteljesítésnek. Előadásukban a haza és emberszeretet meggyőződésének melegét kapcsolják össze az iskola és a tanulókkal szembeni kötelességteljesítés szigorával.

A tanárnak örködnie kell!

— A mai időkben a tanárnak áldozatkészen kell örködnie afölött, hogy az ország számára öntudatos, igazságos, becsületes és hazaszerető polgárokat neveljenek. Övják meg a gyermekeket a vétkes indulatok ragályaitól. Szakítsák el őket felelőtlen emberektől és száljanak szembe minden olyan kísérlettel, amely igyekszik vak eszközökké tenni őket, olyanok kezében, akik számára semmi sem szent. A multban voltak tanárok is, akik ezen pszichózis hatálya alá kerültek. Remélem, hogy ma már kigyógyultak belőle. De tudniuk kell, hogy akár tanár, akár diák vétkezik ezen a téren, a legszigorúbb büntetésben fog részesülni.

Milyen nevelést kell, hogy kapjanak a tanulók?

— A tanár, hogy tanítványait nevelhesse, minél bensőbb kapcsolatot tartson fenn velük és állandóan gyakoroljon felügyeletet fölöttük. Semmilyen törvénysértést nem szabad elkövetni és azonnal büntetni kell minden vétséget, amelyet a hatóságok az önkéntes tudomására hoznak. Olyan nevelésben kell részesíteni a diákokat, amely a haza érdekében való építő munkára, nem pedig aljas ösztönök kioldására ösztönzi őket. Figyelembe kell venni a tanulók munkakészségét, életfeltételeit és korának szükségességeit. A tanárok ne kívánják azt, hogy minden tanulójuk szakértő legyen az illető tantárgyban.

A tanárok kötelesek figyelemmel lenni a tanulók szabad idejére

A közoktatásügyi miniszter rendeletében hangsúlyozza, hogy a tanárok a jövőben ne terheljék olyan mechanikus feladatokkal a tanulókat, amelyek nem feltétlenül hasznosak. A rajztanároknak ne kötelezzék őket könyvekben levő képek lemásolására. Tilos a rajztanároknak otthoni feladatokat adni a tanulóknak. A zenetanároknak nem kötelezhetik a diákokat kottamásolásokra. A tanárok kötelesek tekintettel lenni a tanulók szabadidejére és munkarejére.

re. A tanrend zsúfolt, le fogjuk egyszerűsíteni. Addig is szintetikus feladatokra kell törekedjenek a tanárok, olyanokra, amelyek magukba egyesítik az anyag magvát és lényegét. A tanároknak gondolniuk kell a tanulók egészségére. Iskolai kirándulásokat kell rendezni az Országőr-szervezet keretében. A tanároknak nem szabad tétlenül vizsgáztatniuk az iskolában a tanulókat.

— Néhány liceumban az első és másodosztályú tanulókat már délután 3 órára visszarendelték, anélkül, hogy a déli étkezésre időt engedtek volna számukra. Ezt nem lehet eltérni. Felhívom a figyelmet arra, hogy ez a tanuló egészségére ártalmas visszaélés. Közben járjunk az országos szervezetnél, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket azon parancsnokok ellen, akik megszegik a központi parancsnokság ilyen értelemű utasításait. És akik olyan munkára és gyakorlatokra kötelezik a tanulókat, amelyek nem felelnek meg sem koruknak, sem ellenálló erejüknek.

Nyugodt magatartást a szülőkkel és gyermekekkel szemben

— Általában elvárják a tanároktól, hogy úgy a gyermekekkel, mint szülőkkel szemben nyugodt magatartást

tanusítsanak, még a visszaesők esetében is, nehogy a bosszúállás érzését keltsék fel bennük. Az a tanár, akit valamilyen sérelem ért, más úton szerezheti meg magának az elégtételt. A gyermek lelkében soha nem szabad felébreszteni azt a hitet, hogy a tanárok igazságtalanok lehetnek.

Nyolcadikosok nem kell, hogy viseljék az egyenruhát

Andrei közoktatásügyi miniszter ezután az országgyűlés egyenruha kötelező viseléséről emlékezik meg, amelyről a nyolcadikos tanulóknál eltekintenek. Mindenki számára kötelező azonban az országgyűlési sapka és jelzés, valamint az iskola kezdőbetűjének viselése. Az iskolaigazgatóknak kell örködniük afelől, hogy a fenti intézkedéseket betartsák. Ugyancsak az igazgatóknak kell hívniuk a tanárok figyelmét arra, hogy tisztességük kötelezi őket, hogy az iskolán kívül is bizonyos magatartást és tevékenységet tanusítsanak és fejtsenek ki. A tanár mindenütt tanár, ezért magatartásának mindenkor tisztességéhez méltónak kell lennie. Az igazgatóknak és a tanároknak egyaránt tudniuk kell, hogy ők az iskolában, mint azon kívül, felelősséggel tartoznak a minisztériumnak.

Egyetlen nap negyven cégjegyzési kihágás a kolozsvári törvényszéken

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az elmúlt hét egyik napján nem kevesebb, mint negyven cégjegyzési kihágás került a helyi törvényszék elé. A kihágási jegyzőkönyvet azért vették fel, mert a szóbanforgó cégek nem tették eleget a cégjegyzési törvény követelményeinek. Igen gyakori eset, hogy a részvénytársaságok csak a törvényszék céghivatalánál ejtik meg a kötelező bejegyzéseket és a pótbegjegyzéseket, azonban nem gondoskodnak idejében arról, hogy a törvényszék céghivatala által keresztül vezetett bejegyzéseket az iparkamara céghivatalánál is bejelentessék. Ilyen esetekben most a kolozsvári kamara kihágási jegyzőkönyvet vesz fel a mulasztásban levő cégek ellen.

Olasz lap méltatja Radian miniszter beszédét

(RÓMA.) (Rador.) A „Giornale d'Italia” című olasz lap megemlékezik A. Radian propagandaügyi miniszter ceruanti beszédéről. Első oldalon és vezetőhelyen részletesen ismerteti az ez alkalommal tett nyilatkozatokat. Kiemeli, hogy a propagandaügyi miniszter nyugalomra és rendre intette a román népet s hangsúlyozta, hogy Románia szilárdan kitart elhatározása mellett, hogy fentartja szigorú semlegességét. Románia szívélyes kapcsolatban van összes szomszédaival, ahogy azt a béke és együttműködés gondolata kívánja és ugyanakkor kész arra, hogy megvédje határait és függetlenségét.

Szerelmi bánatában Désen kísérelt meg öngyilkosságot a constantai leány

(DEJ—DÉS.) Súlyos öngyilkossági kísérlet történt a Muzicantelor-ucca 66. szám alatt. Kovács Mariska 19 éves marosvásárhelyi születésű, constantai lakos, felhasználva az alkalmat, amikor egyedül tartózkodott a lakásban és nagyobb adag maroszódaoldatot ivott. Az ugyanott lakó és munkájából hazatérő Kóser Gábor eszméletlenül állapotban találta meg. A fiatalember azonnal kocsiba helyezte a súlyos állapotban levő nőt s bevitte a dési kórházba, ahol gyomormosást hajtottak végre rajta, de a nagymennyiségű szódaoldat már súlyos rombolást okozott Kovács Mariska belső szervezetében.

AZ ÖNGYILKOSSÁG
ELŐZMÉNYEI

Kovács Mariska szülei constantai lakosok, ahol édesapja, mint CFR fűkező van alkalmazásban. A leány, aki szüleinél lakott, megismerkedett Kóser Gábor dési fiatalemberrel, aki szintén Constantában dolgozott. Az ismeretség szerelemmé fejlődött és Kóser Gábor megkérte szüleitől Mariska kezét. A szülők azonban hallani sem akartak a házasságról és elutasították Kóser Gábort. A fiatalok azonban titokban eljegyezték egymást, bár a fiu kénytelen volt hazajönni Désre, a fiatal leány ott maradt szüleinél. De hiába próbálta szüleit jobb belátásra bírni, azok hajthatatlanok maradtak s így a civakodás mindennapos volt a házban. Végre Kovács Mariska meguntva az állandó veszekedést, megszökött szülei házából s felkereste Désen lakó vőlegényét. A fiatalok Désen is próbálták összeházasodni, de — tekintve, hogy a leány részéről hiányzott a szükséges szülei beleegyezés — az nem sikerült. A leány előtti bánatában követte el végtetes tettet.

TELJESÍTKE A FIATALOK
KIVÁNSÁGÁT

Kovács Mariska vőlegénye kért adott be a dési ügyészségre, amelyben engedélyt kér, hogy a súlyos állapotban levő menyasszonyát a kolozsvári klinikára szállíttathassa, egyben táviratoztassa a leány szüleinek is Constantára. A szülők utban vannak leányuk betegágyához. A fiatalok reménykednek, hogy ha az öngyilkosleány felgyógyul betegágyából, a szülők nem fogják utját állani boldogságuknak.

24
ÓRA
MULVA

teljesen megváltozhatik
anyagi helyzete.

HOLNAP

lesz az Állami Sors-
játék IV. osztályának

a huzása. Ma a sorsjegyarudák éjjel 12
óraig vannak nyitva.

UJITSA MEG
SORSJEGYEIT

A NYEREMÉ-
NYK NEM
FIZETNEK
SEMMIFÉLE
ADÓT.

Állami Sorsjáték

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteit, készféhérműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgótt. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háráknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon 3623. (2835)

TRĂGYA eladó Háráknál. Cluj, Str. Băii Someșeni, Telefon: 36-23. (2836)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, fel- emelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (5632)

REGI olajfestményeket, rézkarcokat és sárolok. Singer Nándor könyvkereskedés, Satu-Mare, Str. Lucaci 8. Telefon 113 és 114. (V T 2825)

VIZMENTES ponyva 5x6 prima minőségű, eladó. Str. Măloasă 19. Sámuel. (5659)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (5582)

VENNÉK nagyobb oszlopalkályhát. Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (5728)

KÁLYHÁT, használt, Dánielt vennék. Telefon: 36-02. (2831)

JÓKIVITELŰ modern dítelehálók, kombinált szekrények, rókamien, szalon- asztalok sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. asztalos. (5753)

FESTETT háló eladó. Str. Timbalei 8. (5761)

HASZNÁLT butorok más üzleti, háztartási holmik olcsón eladók. Sigmondné, Str. Matei 5. Óvárban. (5771)

ELADÓ vadonatúj vörösróka boa. Str. Jorga 2. Krasznainál. (5777)

JÓKARBAN lévő 4 hengeres, csukott Chevrolet olcsón eladó. „Kiing” cég, Cal. Reg. Ferdinand 10. (5751)

JÓKARBAN lévő szalagarnitúra eladó. Str. N. Iorga 4., emelet, ajtó 10. (5827)

EGY farkaskutya eladó jutányos árral. Str. Nădăsel 21. (5822)

PORCELLÁN és konyhaedény eladó. Str. N. Iorga 12., II. 18. (5816)

ZOMÁNCZOZOTT asztal sparhelt eladó. Str. Pieziș 6. (5810)

ELADÓ hálós gyermekágy, új stélázi. Szűz, Cal. Moșilor 79., ajtó 6. (5808)

MŰVESZIES kivitelű szalombá vagy terembe való majolika díszítésű, két méter magas, szép oszlopalkályá és egy zománcozott meidinger kályha, valamint ezer- ezer tolosulyú tölgymamérleg eladó. Str. Gernăuți 36. Wertheimer. (5793)

EGY modern fél körös háló és egy mes- terhegedű eladó. Str. Pata 40. (5801)

ELADÓ 3 kg. friss libapohely. Str. Mico 15. (5795)

14 ÉVE fennálló fűszer és vegyszert- jő vevőkörrel átadó. Cim: Römer, Strada Paris 12. (5830)

CSERFÁ hordó 400 lejért, furniros ágy 500 lejért eladó. Str. Fântânelei 54. (5831)

IRÓGÉPET, használtat, jókARBAN keresek. Portable is lehet. Cim a kiadóban. (5833)

FÉL lóerős, 1 fázisu villanymotort meg- vételre keresünk. Márton, Cal. Reg. Fer- dinand 105. (5858)

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Cim: Str. Barițiu 8. (2832)

EGY fekete női télikabát sürgősen el- adó. C. M. Foch 43. Apart. 7. (5836)

EGY fekete szőrmebunda és leányka- kabát jutányosan eladó. Str. Mico 33. (5837)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ nagy választékban olcsón, részletfizetésre kapható. Cal. Dece- bal 10. (5843)

EGY háló és egy női varrógép sürgősen eladó. Str. Crisan 2. (5853)

INGATLAN

ELADÓ ház hely a város legszebb ré- szén, 15x23 m. Cim a kiadóban. (5800)

ELADÓ Kolozsvárt a Donát-uton, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házzal, ka- marákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fürdővel. Érdeklődni lehet dr. Aszta- los Sándor ügyvédnél, Cluj-Kolozsvár. Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

Vasárnap estig bezárólag: ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY

Az idei évad slágeroporettje, a Zsim- beri Zsombori szépasszony egyelőre vasárnap estig szerepel a színház játék- rendjén.

Vasárnap délután 6 órakor is a Zsimberi Zsombori szépasszony ke-

Vasárnap délután három órakor: JULIA

Ábrahám Pál gyönyörű operettje, amelyet színházunk annakidején soro- zatos előadásokban játszott, s amely a kolozsvári társulat előadásában jóval túlhaladta az 50 előadást, vasárnap

délután újra szerepel a játékkrenden. Az új rendezésben színrekerülő operet- tet három órakor játsszák, olcsó hely- árakkal.

ELADÓ HÁZAK: Jorga-uccában több- lakásos, üzletes masszív ház egymillió 200 ezer, Gh. Tamas uccában 3 szoba, konyha és egy szoba fürdőszobával, üveges veran- dával, teljesen jókARBAN azonnal beköltöz- hető, 550.000 lej. Fântânelei-uton 2x3 szo- ba, konyha 800.000 lej. Romulus-uccában sarokház 3 üzemhelyiséggel, 3 lakrészrel 6000 lej havi jövedelemmel 450.000 lej. — Strâmbă-uccában 2 szoba, konyha és 2x1 szoba, konyha mellékkelhelyiségekkel, nagy fronttal két uccára 200.000 lej. Regele Car- ol II. uton 1700 négyzetméter területű 2 uccai fronttal, 3 szoba, konyhás modern akással, gyümölcsöskerttel bíró ház 550 ezer lej. Chintaului uton 2 és fél hold ki- terjedésű, parcellázásra alkalmas, egy mo- dern 5 szobás, valamint 12 egyszobás há- zastelek 2 millió 200 ezer lejért. Iuliu Ma- niu-uccában napos oldalon több lakással bíró 130.000 lej évi jövedelemmel, szép fronttal bíró emeletet megbíró ház egy- millió 300 ezer lejért. Szamosfalvi ország- uton a várostól nem messze, 278 négyyszög- öli kiterjedésű gyümölcsös egy szép új szo- bával 180 ezer lejért. Értekezni Str. Rege- le Carol II. 13. szám alatt, I. emelet, apar- tament 12. alatti irodában, délután 5—8-ig (2789)

ÁLLAST KERES

KÖNYVELŐ adó és betegsegélyző ügyek- ben jártas, délutáni órákra adminisztrá- ciós munkát, vagy órákonyvelést vállalna. Cim a kiadóban. (5736)

VÁLLALOK fehérnemű varrást, kézi és gépi hímzéseket, függönyök, ágyszerítők készítését és minden szűcsmunkát. Strada Iasilor 18. (5811)

FELSŐISKOLAI hallgatók középisko- láso, kereskedelmisták korrepetálását vállalja. Megkereséseket „Biztos ered- mény” jelíggel kéri. (5805)

HÁZMESTERI állást keres viz-, villany szerelő. Megkeresést kérem „Jó munkás” jelíggel a kiadóba. (5793)

EGY önállóan dolgozó varróné, ugy- francia, mint angol munkára elmenne. Cim: Str. Dragalina 58. (5854)

ÁLLAST KAPHAT

INKASSZÁNSOK, vagy szabadfoglalko- zást űzők további biztos jövedelemre te- hetnek szert. Ajánlatokat „100” jelíggel Rudolf Mosse Cluj kéri. (5591)

KIFUTÓFIU felvétetik. Grünfeld szűcs, Cal. Reg. Ferdinand 13. (5767)

KÖRKÖTŐGÉPEL rendelkező egyé- nek állandó bér munkát kaphatnak. Cim: Cal. Decebal 56., apartament 10. (5802)

1 FIATAL, de jó munkás vízvezetékse- relő segédet keresek. Pál szerelő, Strada Xenopol 25. (5799)

KERESEK egy ügyes mindenesleányt jó bizonyítvánnyal kéttagu családnak. Calea Regele Ferdinand 72. (5829)

TISZTVISELŐT keres vidéki malom. Értekezni Piața Unirii 23. Utazási iroda. (5814)

BEJÁRÓNÓT keresek egész napra, ro- mán nyelvtudással és jó bizonyítványok- kal. Cal. Reg. Ferdinand 23. Apart. 2. (5841)

VARRÓNÓK tömegmunkára felvétel- nek. „Woja”, Cal. Reg. Ferdinand 65. (5839)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesz Bixen- spanner szőrmesalon, Cal. Reg. Ferdi- nand 3. (5847)

KIFUTÓLEÁNYT keres Fortuna kalap- szalon, Cal. Reg. Ferdinand 22. (5848)

ALKALMAZUNK azonnalra gyümöcs- árusításhoz értő zsidóleányt gyakorlatlalt bodegában. Információt „Pardessné” (5855)

HÜLGYFODRÁSZ munkást felvesz Frizeria Ed'son, Cal. Moșilor 51. (5857)

CIPÉSZMUNKÁSOK magasabb fizeté- sért állandó munkára felvételnek. Str. Avram Iancu 21. (5849)

FIATAL ügyes szakácsot felveszek azon- nali belépéssel. Str. N. Iorga 5. Res- taurant. (5850)

KÜLÖNFÉLEK

BERGER Str. Regina Maria 48. vesz aranyat, ezüst tárgyakat, brilliánsköveket és ékszereket. Javítások precízen készül- nek garanciával. (5819)

HÖLGYEK figyelmébe. Mindenféle fű- zőt és gyögyfűzöt készítek garancia mel- lett. Bergerné, Piața Carolina 1., emelet, ajtó 11. (5818)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Barițiu 28-a Rodna Veche állomásról. (2801)

PIANINOT vagy rövid zongorát bérbe- vennék. Cal. Marechal Foch 103. Aparta- ment 4. (5733)

ELVESZTETTEM csüngő aranyláncot- mat, amelyen egy brilliánsköves sfinx- joujou volt. Megtalálójára 5000 lej jutalom- ban részesül a Royal drogéria pénztárá- nál. (5812)

FIGYELEM. Jó házikoszt kapható ki- hordásra is. Str. Regalá 5-a. Kérem pártol- ják. (5823)

TERHES női vizeletet veszünk 6-ik hó- napig. Ufarom, Str. Săucască 6. (5815)

ELVESZETT csütörtök este a Capitol mozgóban egy irattárca. Pollatsek névre szóló személyazonosságával. A becsületes megtaláló jutalom ellenében szíveskedjék beadni a mozi pénztárához. (5840)

KÖZSÉKSÉGLETI cikkek árjegyzé- ket kitöltöm, beadom. Hívásra jövök. Lő- rincz, Str. Dragalina 60. (5838)

OKTATÁS

ANGOL nyelvtanítás könnyed módszer- rel. Cim Király könyvtárban, P. Unirii 15. szám. (5746)

KORREPETÁLOK, gyorsírást, levelezést tanítok, lakás ellenében. Cim a kiadóban. (5794)

KIADÓ LAKÁS

HÁROM szoba, konyha, speisz azonnal kiadó. Str. Gh. Barițiu 28. Báthory. (2834)

UJONNAN festett különbejáratu csino- san butorozott szoba 15-re kiadó. Str. Cer- năuți 21. (5852)

GARZONLAKÁS, szoba, elő, fürdőszo- ba és egy nagy szuterin szoba kiadó. Str. Berde 3. (5862)

KIADÓ 3 szobás komfortos lakás, külön- belken, belvárosban. Ért.: Str. Toma Io- nescu 7. (5610)

EGY szoba, konyha és 2x1 szoba kiadó. C. M. Foch 112. (5637)

KÜLÖNTELEK két szoba mellékkelhelyi- ségekkel Páris-ucca 51. kiadó. Díjtalan felvilágosítás Str. Memorandului 20. sz. Prompt iroda. (5686)

AZONNÁL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (T2820)

KIADÓ szamosfalvi várhoz közel 10 holdas kisbirtok lakások, 10 drb. marhára költálló és sertés állal. Érd.: C. M. Foch 125. 12—14 óra között. (5375)

KÜLÖNBEJÁRATU, parkettes, féreg- mentes, butorozott szoba, fürdőszobával, esetleg teljes ellátással is kiadó. Cim a ki- adóban. (5755)

KIADÓ üzemhelyiség. Str. Reg. Maria 44. szám. (5655)

KIADÓ egyszobás lakás mellékkelhelyi- ségekkel központi fűtéssel. Str. Regina Ma- ria 46. (5656)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Mo- dovei 15. állomás mellett. (5696)

KIADÓ november 1-ére egy villa 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékkelhelyi- ségekkel Grecianu-ucca 16. szám. Értekez- ni Str. Sincal 16. sz. I. em. 3. Oprisné. vagy Str. Grecianu 6. szám, Lászlónénál. (5739)

BELVÁROSBAN külön telken 3 szobás- kertes családi ház kiadó. Teljes komfort. Cim a kiadóban. (5764)

KÉT szobás, fürdőszobás, parkettes, most renovált napos lakás kiadó. Str. Căi- Ferate 7. alatt. Értekezni 11—12 és fél 4—fél 5 között helyszínen. (5768)

ELEGÁNS butorozott szoba központban kiadó. Str. Memorandului 7. (5743)

KÉT szoba, konyhás összkomfortos la- kás azonnal kiadó. Str. Elisabeta 14. sz. (5724)

KIADÓ november 1-re 2 szoba, konyha, fürdőszoba, Str. Aviator Suciu 7. (5781)

EGY szoba, konyha, fürdőszoba, belvá- rosban kiadó november 1-ére. Ért.: Str. Memorandului 3. Pop. (2830)

KIADÓ cserépkályhás üres uccai szoba Str. Hasdeu 11. (5784)

IULIU Maniu 15. alatt 1 szoba, konyha és 1 szoba, fürdőszoba kiadó. (5765)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butoro- zott szoba vízkagylós mosdóval kiadó. Str. N. Iorga 5. em. ajtó 13. (5773)

ÜZLEHELYISÉG kiadó azonnalra. Str. Gh. Barițiu 8. (5776)

EGY irodahelyiség központban kiadó. Érdeklődni: J. Wagner, Piața Cuza Vodă 16., II. em. ajtó 127. (5825)

SZÉP nagy uccai üres szoba egy-két személynél kiadó. Str. Bădescu 29. (Av- ram Iancu-u. 48. felett.) (5826)

SZOBA, konyha és egy szoba 350 lejért kiadó. Str. Masinișlor 52. (5824)

EGÉSZSÉGES szoba, konyha olcsón kiadó. Maxim, Cal. Victoriei 118. (5807)

BUTOROZOTT szoba különbejárattal kiadó. Str. O. Goga 1., ajtó 5. (5806)

1 SZOBA, konyha kiadó. Str. Leg. Ar- delene 7. szám. (5804)

URINÓ kellemes uccai lakást kaphat. Balaban, Str. Avram Iancu 5., etaj. (5813)

A Donát-ut közepetáján 2 szobás la- kás, külön telken azonnalra, vagy nov. 1-re 1400 lejért kiadó. Érd.: Str. Grigo- rescu 71 2—5-ig. (5842)

LAKÓTÁRSNÓT keresek. Cal. Decebal. 48. (5844)

HÁROM szoba, konyhás komfortos la- kás kerttel november 1-re kiadó. Str. Gelu 28. Ért.: Dr. Reborean ügyvéd, Cluj, Str. Reg. Maria 35. (5859)

LAKÁST KERES

KERESEK egy, esetleg két szobás kom- fortos lakást. „Állomástól Vashidig” jelí- ggére. (5650)

KERESEK kapualatti különbejáratu bu- torozott szobát fürdőszobával, vagy anél- kül. Cimeket a kiadóba „Mant” jelíggel. (5846)

BUTOROZOTT szobát keresek a sub- ingner iskola közelében. Cimeket a kiadó hivatalba „Egység” jelíggel. (5796)

INTELLIGENS zsidó családnál 14 éves gimnázista fiám részére teljes ellátást keresek. „Kellemes otthon” jelíggel. (5797)

Mozi

SELECT MOZGÓ: A kaukázusi brigád.

(La brigade sauvage). Az idény leg- szebb filmje Marcel l'Herbier kiváló rendezésében. A filmben szereplő Doni kozákok énekkara valóságos ze- nei élményt nyújt. Fősz.: Charles Vanel, Lisette Lavin, Roger Duchesne, Vera Korene, Troubetzky herceg. Mű- soron kívül Armand Calinescu minisz- tereknök temetése.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy szenzációja.

Wallace Beery és Mickey Rooney legnagyobb sikerű filmje: **Az örök csavargó.** Mindenki filmje, amit minden- érző embernek látni kell. A tolongás elkerülése végett számozott jegyélő- vétel. Telefon: 57-05.

CAPITOL MOZGÓ: Emigránsok.

A legha- talmasabb szovjet világfilm. Az üldö- zött népek szenvedése és öröme. Fősz.: Zuskin, I. Blumenthal Tamara és Karev. Zenéje: Dunaewskytól. E film- re a kedvezményes jegyek nem érve- nyesek.

RIO MOZGÓ: 3, 6 és 9.

Két sláger egy helyén. I. Antonio Adverso. Monument- tális filmsláger. Fősz.: Frederick March és Olivia de Havilland. II. **Az ördög légiója.** Izgalmas cow-boy drá- ma. Fősz.: Dick Foran. III. **Hiradó.** Köv. műsorunk: I. **Uraganul.** II. **100 férfi, egy nő.** Fősz. Deanna Durbin.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla mű- sor.

I. **Hetedik menyország.** Simone Simon megindító filmje. II. **A fegyenc- titka.** Izgalmas kalandfilm. Fősz.: Victor Mc. Laglen. Műsoron kívül Calinescu Armand minisztereknök te- metése.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ

MŰSORA:

Szombat este 9: **Zsimberi Zsombori szé- passzony.** (Tizedszer.)

Vasárnap d. u. 3: **Julia.** (Köszegi Manyi vendégfellelése, olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **Zsimberi Zsombori szépass- zony.** (Tizenegyszer.)

Este 9: **Zsimberi Zsombori szépasszony.** (Tizenkettyszer.)

Hírek

NAPTÁR. 1939. Október 14, Szombat.
Róm. kat.: Kalliszt p. Prot.: Helén.
Ort.: Cuv. Paraschiva. Izr.: 1 Mar-
chesvan R. Ch.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lei.

JÖESTÉT!

MEGBÁNTVA.

Vendég: Gratulálok fiának esküvője
alkalmával, mint hallom, ez igazán
szérelmi házasság.

Apa: De kérem, kérem, hisz a
menyasszony egy igen gazdag leány...

A PESSZIMISTA.

Férj (rohan haza az irodából): Kép-
zeld drágám, a 13-as számú sorsje-
gyünkkel megnyertük a főnyereményt.
Feleség: Jaj Istenem, csak nehogy
szerencsétlenséget hozzon.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Októ-
ber 14-én, szombaton reggeltől október
21-én, szombaton reggelig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot, Unicorn, Unirii-tér; Demeter,
Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-
ut; dr. Cseresznyés, General Foch-ut.

— ADAKOZÓSZIVŰ OLVASÓINK
FIGYELMÉBE! A szegény 80 év kö-
rűli Orosz Péter és súlyos betegen
fekvő hasonlókorú feleségének két-
ségbejött helyzete nem ismeretlen ol-
vasóink körében. Nem egyszer emel-
tük fel szavunkat és kértük a jószívű
embereket a szegény öreg házaspár
segítségére. Most újlag kerjük meg-
értő lelkű és adakozó szívű olvasóin-
kat, hogy — amint a múltban, a jelen-
ben is — bármily kicsiny adománnyal
segítsenek a minden hozzátartozó nél-
kül élő, munkaképtelen beteg öreg
házaspár kétségbejött helyzetén, akik
csak a jóemberek támogatásából ten-
getik szomorú életüket. Minden ado-
mányt szerkesztőségünk továbbítja a
szegény Orosz Péter és beteg felesége
részére.

— A Kath. Női Misszió közgyűlése.
A Kath. Női Misszió Szervezete 1939.
október 15-én délelőtt 11 órakor tartja
évi rendes közgyűlését a róm. kath.
Egyházközség tanácstermében (Piata
Unirii 14.) Elnöki megnyitót mond Ft.
Veress Ernő h. plebános. Jelentések.
Indítványok. Tisztújítás. Záróbeszédet
mond gróf Bethlen Györgyné.

— Jótékony célú gyermekelőadás. A
Munkás Atheneum Női csoportja, a So-
cietatea Națională de Cruce Rosie Fi-
liala Cluj partfogása alatt és ennek hat-
tós támogatásával gyermekszínházat
rendez azoknak a bevonultak család-
tagjainak megsegítése céljából, akik
nem élveznek egész-, vagy félfizetést a
munkaadó részéről, nem töltvén be
ugyanannál a munkaadónál a törvé-
nyes két évet, vagy mert nem voltak
állandó alkalmazásban. A gyermek-
színház előadását október 15-én, va-
sárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel
tartják meg a Davila színházban. A
műsort, amely kis színdarabokból, ver-
sekből, szavalókörusből és táncokból
áll, az Iris-telepi és a Feleki munkás-
gyermekek műkedvelő-gárdája adja.
Belépődíj gyermekeknek 5 lej, felnöt-
teknek 10 lej. A jövedelmet sokgyere-
kes anyák között osztják szét, a Vörös
Kereszt ellenőrzése mellett. A rende-
zés reméli, hogy a közönség zúfolt
házzal fog kifejezést adni a rászoruló
többgyerekes munkáscsaládokkal szem-
ben érzett szolidaritásának.

— Gyűlést tartanak Kolozsváron a
kereskedelmi alkalmazottak. A kolozs-
vári magántisztviselők céhébetömörült
kereskedelmi alkalmazottai október hó
18-án este 8 órakor monstre-gyűlést
tartanak a Vasmunkás Otthon nagyter-
mében. A gyűlésen, amelyen a buka-
resti magántisztviselői szervezetek
uniója is képviselteti magát, a folya-
matban lévő általános bérmozgalom
ügyét tárgyalják meg.

Közegészségügyi rendszabályokat fogantatosítottak a beszarábiai tifuszi járvány leküzdésére

Bukarestből jelenti a Rador: A CFR
vezérigazgatósága megtette a megfelelő
közrendészeti és közegészségügyi intéz-
kedéseket a Beszarábiába való utazás-
nál, hogy a tifuszi járvány terjedésének
elejét vegye. A vasuti jegypénztárak
nem szolgáltatnak ki III. osztályu je-
gyet polgári személyek, valamint al-
sőbb rendfokozatu katonai személyek
részére, csak abban az esetben, ha hi-
vatalos orvosi bizonyítványt tudnak

felmutatni, hogy teljesen egészségesek
s mentesek a fertőzés gyanújától. Nem
bacillus hordozók. Orvosi bizonylat nél-
kül betgség, vagy fertőzőganasz sze-
mélyeket nem engednek be a vasuti
pályaudvarra és a várótermekbe. A
vasuti személyzetet, különösen azt,
amely a III. osztályon teljesít szolgá-
latot, állandó és rendszeres orvosi el-
lenőrzés alatt tartják.

Ötszázalékos fizetésemelést kapnak a Dermata-gyár tisztviselői

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Dermata-
gyárnál alkalmazásban levő 300 tiszt-
viselő viszonyát a gyárral szemben
kollektív szerződés szabályozza. A szer-
ződés intézkedik a fizetésekről is, ame-
lyek mindenkor a hivatalos árindex-
hez igazodnak. Ez annyit jelent, hogy
ha a piaci árak legalább 5 százalékkal
csökkennek, a bérek is ugyanannyival
esnek, ha emelkednek, a fizetések is
növekednek. A fizetések felülvizsgá-
lását háromhavonként ejtik meg és
akkor dől el, csökken, vagy emelkedik
a tisztviselők fizetése. A legutóbbi ár-
felvételezést, illetőleg a szerződésben
előírt bérvizsgálatot csütörtökön ejtet-
ték meg a gyár igazgatósága és a tisztvi-
selők megbízottai. Megállapították,

hogy a legutóbbi árindex megállapítá-
sa óta a piaci árak 4,6 százalékkal
emelkedtek. A szerződés értelmében az
ötszázalékon aluli emelkedést nem ve-
szik tekintetbe, tehát a fizetéseket nem
módosítják. A gyár tisztviselői azonban
hivatkoztak arra, hogy az új városi
adók és közterhek életbeléptetése je-
lentősen emelte az életstandardot és
ezért kérték, hogy a gyár igazgatósága
ezt a tekintetsen el a szerződés ren-
delkezéseitől, folyósítson ötszázalékos
béremelést. A gyár igazgatósága mel-
tá nyilatkozta a tisztviselők kérését és így
október elsejei hatállyal a Dermata
tisztviselői ötszázalékos fizetésemelést
kapnak.

— Valutaper a kolozsvári egyetemi
klinikák műszerei miatt. Buzdeanu dr.
egyetemi orvostanár a fül- és gégeklini-
ka igazgatója, párisi tanulmányutja al-
kalmával az egyik francia műszerész-
cégtől műszereket akart rendelni. A
műszerész-cég azonban, közvetlen szál-
lítás helyett, kolozsvári képviselőt küld-
tett, az „Electro Sanitas” céghez utasította
az egyetemi tanárt, aki a szükséges
műszereket itt meg is rendelte. Az
„Electro Sanitas” cég tulajdonosa, Ko-
vács István mérnök ellen nem sokkal
ezután feljelentés érkezett a Nemzeti
Bankhoz, hogy a műszer árát tiltott
uton fizette ki a francia cégnek s a
folyamatba tett vizsgálat során Kovács
István azt vallotta, hogy egy Stein Al-
fred nevű párisi lakos révén teljesi-
tette a gyárral szemben fennálló fizet-
ési kötelezettségeit. Később odamódo-
sította vallomását, hogy a tartozást
még nem egyenlítette ki. A kolozsvári
királyi ügyészség fizetési eszközökkel
való visszaélés vétségéért indított pert
Kovács István ellen. Ügyét tegnap tár-
gyalta a törvényszék első tanácsa. Az
ügyész az előírt büntetés legnagyobb
mértékét kérte alkalmazni. A törvény-
szék az ítélet kihirdetésének időpont-
jául október 18, déli 12 óráját tűzte ki.

— Gürtler Kornél ünneplése. Az
Országos Kertészeti Egyesült a napok-
ban meleg ünneplésben részesítette
disztrakoma keretében Gürtler Kornél
kertészeti főfelügyelőt negyvenéves
működésének jubileuma alkalmával.
Az ünnepi lakomán dr. Borza Alexan-
dru egyetemi tanár, a Botanikus kert
igazgatója román, B. Adorján Jenő a
kertészeti egyesület ügyvezető igazga-
tója, a Grădina Mea című szaklap
szerkesztője pedig magyarul üdvözöl-
te meleg szavak kíséretében a jubi-
láns. Gürtler Kornél egész pályafu-
tását itt végezte körünkben. Nagy sze-
repet játszott a Botanikus-kert korsze-
rüsitésében és annak jelenlegi színvo-
nagra emelésében nagy szerepet vitt.
A jubilánst a ritka szolgálati évfor-
dulón sokan keresték fel szerencseki-
vánataikkal, közöttük az egvetem ter-
mészettudományi fakultásának tanári
kara is, amely igen értékesnek tartja
Gürtler munkásságát a növénytermesz-
tés és növényvédelem körül.

— Jegykezelői tanfolyamot tart a
Rapid autótulajdonosok Rapid szindiká-
tusa új jegykezelői tanfolyamot tart. A
rományelvtudó pályázók jelentkezhet-
nek a szindikátus irodájában, Regele
Carol H. 119. szám alatt.

— Több mint 100 ügyvédet töröltek
az ügyvédek névsorából. Bukarestből
jelenti a Rador: Az ilfovi ügyvédi ka-
mara elsőfoku hatósága több mint 100
ügyvédet törölt az ügyvédek névsorá-
ból. Azokat, akik az új alkotmányra
nem tették le az esküt.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest spe-
ciális módszerrel. Tisztek részére az új
előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch,
C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Ülést tartott a római katolikus
egyházmegyei igazgatótanácsa. A ró-
mai katolikus egyházmegyei igazgató-
tanácsa csütörtökön délelőtt tartotta
rendes havi ülését Kolozsváron. Az ül-
sen a bérnaköruton lévő Márton Áron
püspök helyett Gyárfás Elemér dr. el-
nökölt. Az igazgatótanács belső ügyek-
ről tárgyalt és ennek során a novem-
ber 16-án megtartandó egyházmegyei
közgyűlés napirendjének megállapítá-
sával és az ezzel kapcsolatos jelentések
ügyével foglalkozott.

— Öt és félmillió tonna tengeri ter-
mett az idén Romániában. Bucurestiből
jelenti a Rador: Románia idei tengeri
termése körülbelül öt és félmillió ton-
na lesz, amelyből másfélmillió tonna
kerül kivitelre. Tekintettel arra, hogy
a tengerentuli termés az idén nem
okozhat versenyt, a romániai tengeri
kitűnő értékesítési lehetőséghez jut.
Hasonló a helyzet a rozsnál, az árpá-
nál, az olajmagvaknál és a zöldségfé-
léknél is, amelyek iránt emelkedő árak
mellett nagy az érdeklődés. Különö-
sen Németország, Svájc, Görögország
és Olaszország érdeklődik élenken a
romániai tengeri iránt.

— Meghalt a nagyszebeni ügyvédi
kamara prodékánja. Nagyszebenből je-
lentik: dr. Schiau Nicolae ügyvéd, a
nagyszebeni ügyvédi kamara prodé-
kánja 64 éves korában meghalt. Temet-
ése általános és mély részvét mellett
folyt le és a végtisztességen megjelent
dr. Nicolae Balan erdélyi metropolita
is. Az ügyvédi kamara nevében Petra
ügyvéd vett búcsút a román ügyvédtár-
sadalom kitűnőségétől, majd dr. Bile-
gan, a nagyszebeni törvényszék fől-
nöke mondott búcsúbeszédet.

Szerencsétlenség áldozata lett két bácsi gazdálkodó

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bálint Ist-
ván és Oprinea Ioan bácsi gazdálkodók
tegnap lovasszekerekükön gyors vágta-
tással igyekeztek hazafelé. A Bács felé
vezető országúton — eddig még meg
nem állapított körülmények között —
a lovasszekér egyik kereke kiesett a
tengelyből. A féldalra billent szekere-
ret a lovak vad vágatással hurcolták
tovább. A megbokrosodott lovakat a
két gazdálkodó igyekezett megfékezni,
de sikertelenül. A nagy lendülettel a
két falusi ember elvesztette egyen-
súlyát és kiesett a robogó szekérből.
Mindketten súlyos sérüléseket szen-
vedtek. A mentők beszállították őket
az egyetemi klinikára.

A Társadalombiztosító Igazgatóságának felhívása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
betegsegélyző pénztár igazgatósága az
alábbi felhívás közlésére kérte fel la-
pukat:

FELHÍVÁS A KÖZÖNSÉGHEZ!

A társadalombiztosító ellenőrző kö-
zegei azt a sajnálatos tényt állapították
meg ellenőrző körutjaik alkalmával,
hogy főleg a társadalom felső rétegei-
hez tartozó munkaadók, akik háztartási
alkalmazottakat foglalkoztatnak, elha-
nyagolják azoknak a biztosítóba való be-
jelentését és könyveikbe nem riaszt-
ják be a kötelező biztosítás következté-
ben szükséges bélyegeket. Eltekintve
attól, hogy ezzel büntetendő cselek-
ményt követnek el, erkölcsileg vétkez-
nek kijátszva a Társadalombiztosítás
emberbaráti alapokra épített intézmé-
nyét, mert ezeket a személyeket meg-
fosztják a törvény alkotta jogok élve-
zésétől, amelyeket betegség, baleset és
rokkantság eseteiben nyújthat.

Felhívjuk a figyelmét mindazoknak,
akik rendes heti járulékaikat pontosan
fizetik, hogy ezzel megbetegedésük ese-
tében joguk van orvosi gondozásra,
gyógy- és kötszerekre, kórházi és sza-
natóriumi kezelésre, szülészeti és szü-
léssznői segélyekre, rokkantság, öreg-
ség és baleset esetében pedig a törvény
szabta nyugdíjra.

Jóakaratulag figyelmeztetjük azon
munkaadókat, akik eddig háztartási al-
kalmazottaik biztosítását elhanyagol-
ták, hogy annak a legrövidebb időn be-
lül eleget tegyenek, ezzel nagy szolgá-
latot tesznek az emberiség követel-
ményeinek, mert megadják a lehetősé-
get, hogy alkalmazottaik munkaképte-
lenségük esetén nem maradnak telje-
sen támasz nélkül.

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó Bucurestibe utazott

Dr. Tataru Coriolan, Szamostarto-
mány királyi helytartója csütörtökön
Bucurestibe utazott, ahol Szamostarto-
mány több nagyfotossága és közérde-
kű kérdését tárgyalja meg illetékes
kormánytényezőkkel. A fővárosba uta-
zott Manole Enescu ezredes vármegyei
prefektus is, aki a megyefőnökök köz-
igazgatási értekezletén vesz részt.

— KIUTALTÁK A KOLÓZSVÁRI EE-
LEKEZETI ISKOLÁK VÁROSI SEGÉ-
LYÉNEK ELSŐ RÉSZLETÉT. Dr. Tataru
Coriolan, Szamostartomány királyi hely-
tartója jóváhagyta dr. Bornemisa Sebas-
tian polgármesternek azt az előterjeszté-
sét, hogy a kolozsvári felekezeti iskolafenn-
tartó hatóságok kérésére a kolozsvári fe-
lekezeti iskolák félmilliólejes városi se-
gélyösszegét 1,100.000 lejre emeljék fel.
Az iskolasegély első részletének folyósi-
tására most már sor kerül. A városi pénz-
ügyi ügyosztály az iskolasegély 44 száza-
lékát, 484.000 lejt már kiisultatta a fele-
zeti iskolák részére és az iskolafenntartó
hatóságok valószínűleg már a napokban
fel is vehetik az őket megillető segélyöss-
zeget a városi pénztáránál.

— ÉRTEKEZLETET TARTANAK
SZAMOSTARTOMÁNY ORSZÁGGYŰ-
LÉSI KÉPVISELŐI. Szamostartomány
országgyűlési képviselői október 17-én,
kedden délelőtt 10 órakor a királyi
helytartóság palotájában értekezletet
tartanak, amelyen több közérdekű kór-
dést tárgyalnak le.

Dánia és a Skandináv-államok külön-külön demarsoi intéztek Moszkvához

Nincs szó német—olasz—orosz tárgyalásokról

(MOSZKVA.) (Tass.) Dánia, Norvégia és Svédország moszkvai követei az USA közbelépés hatása alatt közös nyilatkozatot adtak le a külügyi népbiztosságnál, amelyben hangsúlyozták, hogy figyelemmel kísérik a fejleményeket és egyúttal azon reményüknek adtak kifejezést, hogy Finnország és a Szovjet között Moszkva esetleges teljesíthetetlen kívánságai miatt nem szakad meg a jóviszony. Későbbi jelentés szerint igazolást nyert, hogy Steinhard USA nagykövete hasonló bejelentést tett Molotovnál, aki ismertette vele a Szovjet felfogását.

MEGKEZDŐDTEK A FINN-OROSZ MEGBESZÉLÉSEK

(MOSZKVA.) (Tass.) A Kremlben tegnap délután 5 órakor kezdődtek meg a finn-orosz tárgyalások, amelyekben résztvettek: Sztalin, Molotov, Potemkin, Paasakivi és a moszkvai finn követ. Az orosz követelésekre vonatkozólag még mindig fentartják azt a véleményt, hogy azok az Aaland-szigetekre vonatkoznak, amelyek azonban nem csak Finnország, hanem Svédország tulajdonai is.

AZ EGÉSZ FINN NEMZET FEGYVERFOGÁSRA KÉSZ

(HELSINGFORS.) A finn fővárosból jelenti a Stefani ügynökség, hogy a harci előkészületek országsszerte lázasan folynak. Színházakat, mozgóképszínházakat, nyilvános mulatóhelyeket sehol sem lehet nyitva látni. Az aggodalmakat és a gyermekeket már jórészt átmenekítették a skandináv felszigetre. Külön kiemeli a Stefani, hogy bármily támadás is érje az Ezer Tó Országát, ott az egész lakosság, tehát a férfiak és nők is fegyvert fognak, mert Finnországnak minden nő lakosa már évtizedek óta rendszeres lövészképzésben részesült.

A kormány meg tett minden védelmi intézkedést. A nagyobb helységek lakosságát kiürítették és árkokkal, drótsövényekkel vették körül. A déli kikötőkben horgonyzó hajók parancsot kaptak arra, hogy hagyják el helyeiket és vonuljanak nyugati kikötőkbe. Végül ugyancsak a Stefani közli, hogy egy esetleges

finn-orosz összetűzésnek nemzetközi vonatkozásban is igen súlyos kihatásai lehetnek, amelyek egész valójában megváltoztathatják az európai helyzetet.

SVÉDORSZÁG FELKÉSZÜLTEN VÁRJA A FEJLEMÉNYEKET

(STOCKHOLM.) (Havas.) Sköll svéd nemzetvédelmi miniszter kijelentette, hogy Svédország feszült figyelemmel, de nyugodt idegekkel várja a fejleményeket. El kell ismerni — mondotta — hogy a helyzet rendkívül súlyos, de a svéd nemzetet nem érheti meglepetés. Határai biztosítottak. Hadserege kitűnő, felszerelése elsőrendű és flottája elegendő partvidékeinek megvédésére.

AZ ELZÁRT FINN KIKÖTŐK

(HELSINGFORS.) (DNB) A finn kormány tegnap éjjel a kereskedelmi hajók elől elzárta a Helsinki-i, Vipo-i és a Kotka-i kikötőket. A fontosabb, Szovjet felé vivő utakon fekvő hidakat mindenütt aláaknázták. A lakosság hangulata nyomott, de nyoma sincs az aggodalomnak.

NINCS SZÓ NÉMET-OLASZ-OROSZ TÁRGYALÁSOKRÓL

(RÓMA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint olasz hivatalos körökben nem adnak hitelt azoknak a híreknek, amely szerint Berlin arra törekednék, hogy közelebből új tanácskozás legyen Olaszország, Németország és a Szovjet között. Hivatalos körökben leszögezik azt is, hogy Olaszország és a Szovjet között nincs semmiféle olyan tárgyalás folyamatban, amely a hármass tanácskozást előkészítené olyan értelemben, amint azt az olasz-német

és az orosz-német megállapodás előirányozná. Olaszország a maga részéről a szokásos diplomáciai uton ismereti álláspontját a Szovjettel.

MOSZKVA ÉS ANKARA KÖZÖTT LÉTREJÖTT AZ EGYEZSÉG

(MILÁNÓ.) (Dunaposta.) Az olasz lapok isztambuli jelentés alapján arról számolnak be, hogy török kormány köréből származó hír szerint Törökország és a Szovjet Unió között létrejött a megegyezés és most már csak az egyezmény aláírása van hátra.

CHAMBERLAIN BESZÉDÉNEK ANGOL VISSZHANGJA

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain miniszterelnöknek az alsóházban elmondott beszédét nagy lelkesedéssel fogadta az egész angol közvélemény, amely különösen azt állapítja meg, hogy a kormányfő a nála szokatlanul energikus hangon beszélt. Magatartása a beszéd egész tartama alatt komoly, határozott volt és különösen akkor volt energikus, amikor a lengyelországi városok bombázását ítélte el, viszont szarkasztikus, amikor a német birodalom vezetőinek tevékenységéről tett említést. Különösen a beszédnek azt a részét fogadták nagy helyesléssel és tapsal, amelyben Chamberlain leszögezte, hogy nagy különbség van a német nép felfogása és a jelenlegi német kormány felfogása között.

AZ ANGOL KÖZVÉLEMÉNY EGYSGÉGE

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint Chamberlain beszédét nagy tetszéssel fogadta az egész fran-

cia közvélemény. Az angol miniszterelnök ugyanazokat az érveket sorakoztatta fel Hitler békeajánlatával szemben, mint Daladier. A francia lapok hangsúlyozzák, hogy Chamberlain a dominiumok vezetővel lefolytatott tanácskozásai után szögezte le álláspontját, amely így az egész angol közvélemény felfogását tükrözi vissza. Az a német kísérlet, hogy Francia országot elválasszák Angliától, tehát nem sikerült, mert a szövetségesek minden tekintetben egységesen járnak el és a békekötés feltételeit is egységes szellemben állapítják meg. Azok a körülmények és azok a feltételek, amelyeket Hitler magatartása és ténykedése teremtett meg, lehetetlenné teszik a szövetséges hatalmak részére, hogy akár fegyverszünetet kössenek, akár pedig letegyék a fegyvert.

ELINDULTAK AZ OROSZ HELYŐRSÉGI CSAPATOK ÉSZTORSZÁG VÁROSAIBA

(MOSZKVA.) (Tass.) Az észt-orosz megegyezés értelmében az egyes városokba elhelyezendő orosz helyőrségi csapatok elindultak rendeltetési helyeik felé. Ugyanakkor Revalból közlik, hogy Laidoner tábornok, akit Moszkva tárgyalásokra hívott meg, a meghívást elfogadta ugyan, de lemondani készül észt hadsereg főparancsnoki állásáról.

DÁN-NORVÉG-SVÉD DEMARS MOSZKVÁBAN

(KOPENHÁGA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Dánia, Norvégia és Svédország moszkvai követei — a dán külügyminiszter jelentése szerint — kormányuktól kapott utasításnak megfelelően külön-külön demars jellegű jegyzéket nyújtottak át a szovjet kormánynak.

ROOSEVELT IGAZOLÁSA

(WASHINGTON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint jólétesült körökben kijelentették, hogy Chamberlain elutasító beszéde, amellyel Hitler békeajánlatára válaszolt igazolta Roosevelt köztársasági elnök bölcsességét és óvatos-

Nagyfontosságú határozatokat hozott a tegnap esti minisztertanács

(BUKAREST.) (Rador.) Constantin Argetoianu miniszterelnök elnökletével tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen Cornateanu miniszter beszámolt a mezőgazdasági helyzetről és a gabonaértékesítés jelenlegi helyzetéről. A miniszter javasolta, hogy a kereskedelmi malmok buzaörlését a jövőben szigorúan ellenőrizzék. Javasolta, hogy módosítsák a szőlészeti törvényt és szigorúan ellenőrizzék az új szőlőtőkék ültetését. A minisztertanács felhatalmazta a szakminisztert, valamint a pénzügyminisztert, hogy ebben a vonatkozásban tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Constantinescu pénzügyminiszter felhatalmazást kapott arra, hogy terjesszen tör-

vénymódosítást a Legfőbb Törvényhozó tanács elé az Állami Letéptéztár megfelelő átszervezésére. Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter ismertette az új országúti közlekedési törvénytervezetet, Ralea munkaügyi miniszter ismertette azt a törvénytervezetet, amely az iparvállalati alkalmazottak minimális fizetését állapítja meg, azokat az alkalmazottakat, akikre nem vonatkozik a kollektív szerződés. Végül a minisztertanács elhatározta, hogy leegyszerűsíti a határhőnán lévő ingatlanok tulajdonjogi átruházásának alakításait és az erre vonatkozó törvényrendelet kidolgozásával megbízta a belügyminisztert.

Ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el egy fiatal özvegy asszony

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megdöbentő öngyilkossági kísérlet játszódott le tegnap a kora délutáni órákban Horea-ucca 31. szám alatti házban. Bartha Éva 30 éves nő eddig még ismeretlen méregoldattal öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát és mire tettét felfedezték, már haldokolt. A fiatal asszony két éve özvegy maradt és azóta állandóan buskomor-ságban szenved. Lelkifájdalmihoz az is hozzájárult, hogy valami hagyatékkal kapcsolatosan évek óta pereskedik az egyik hozzátartozójával. Ez annyira megviselte, hogy az utóbbi időben állandóan azt hangoztatta, végezni fog önmagával, mert gyötrelmes életének semmi célját nem látja.

Bartha Éva tegnap déltájban, miután munkájából hazament, felkereste Horea-ucca 31. szám alatti barátnőjét, akit valami ürügy alatt elküldött hazulról. Ez alatt az idő alatt követte el megrendítő tettét. Mire az öngyilkos nő barátnője hazatért, legnagyobb megdöbbenéssel vette észre, hogy barátnője a szoba közepén eszméletlenül állapotban fekszik. Azonnal kihívták a mentőket, akik injekciókkal és gyomormosással igyekeztek a szerencsétlen fiatalasszony sorsán segíteni, de erre kevés remény mutatkozott. Súlyos állapotban szállították be a klinikára. Az öngyilkosság ügyében megindították a vizsgálatot.

ságát, amellyel elhárította magát az a szerepet, hogy a jelenlegi európai konfliktusban közvetítőként lépjen fel. (WASHINGTON.) Rador.) A Reuter jelentése szerint az Északamerikai Egyesült Államok közbelépése a Szovjet kormánynál teljesen független a Skandináv-államok hasonló természetű fellépésétől.

Dragomir Silviu kisebbségi miniszter Kolozsváron

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter ma, pénteken, a déli gyorsvonattal, 11 óra 30 perckor Kolozsvárra érkezett. A kisebbségi miniszter több napig fog Erdély városában tartózkodni és hivatalos kérdéseket tárgyal le az illetékes hatóságokkal és a kisebbségek képviselőivel.

Szerelmi bánatában mérgei ivott egy asztalossegéd

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Baumköhl Adolf Paris-ucca 53. szám alatt lakó 21 éves asztalossegéd a reggeli órákban bement a Dubalarilor-uccában levő Kristály-gőzfürdőbe és ott a kabinban patkányirtó méregoldattal megmérgezte magát. A fürdőmester később gyanús hörgésre lett figyelmes és rövid ideig tartó kutatás után megállapította, hogy az egyik kabinban a fiatalember eszméletlenül állapotban fekszik. Azonnal kihívták a mentőket. A mentőorvos gyomormosást alkalmazott rajta és két injekcióval próbálta eszméltre téríteni, ami azonban nem sikerült, mert a mérge tartalma teljesen felszívódott a fiatalember szervezetébe. Válságos állapotban szállították be a klinikára. Az életunt fiatalember hátrahagyott bucsuleveleiből a rendőrség megállapította, hogy tettét állítólag reménytelen szerelmi bánatában követte el.

— II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE SZÜLETÉS NAPJÁN, OKTÓBER 16-ÁN SZÜNETELNEK AZ ISKOLAI ELŐADÁSOK. Bucurestiből jelenti a Rador: Október 16-án, hétfőn II. Károly király Öfelségének születése napján az iskolákban nem lesz előadás. Az iskolák növendékei csak istentiszteleten vesznek részt majd azon az ünnepségen, amelyet az iskolákban tartanak és amelyen a nap jelentőségét, valamint II. Károly király Öfelségének, a romániai ifjúság szellemi és fizikai előkészítése érdekében fogantatott intézkedéseit fogják ismertetni és méltatni. Október 15-én, vasárnap este 9 órakor II. Károly király Öfelsége születésnapjának előestéjén a rádióban Teofil Sidorovici őrnagy, az Országos szervező parancsnoka: „A herceg kopogtat a rendeltetés kapuján” címen tart előadást.

— Erzsébet román hercegnő születésnapja. Bucurestiből jelenti a Rador: Erzsébet román hercegnő tegnap ülte meg születésnapját, amely alkalomból sokan keresték fel jókívánságukkal.

— Az édesanya kezei között fulladt meg a szilvától a másfél éves leánygyermek. Megrendítő halálos szerencsétlenség történt ma délelőtt 11 óra körül a Plevnei-ucca 29. szám alatt. Móni Sándor Dermata-gyári munkás felesége kétségbeesve vette észre, hogy Erzsébet nevű másfél éves leánygyermek, aki szilvát majszolt, hirtelen fulladozni kezd. A gyümölcsöt a gyermek nem tudta elrágni és a szilva magjával együtt megakadt a szerencsétlen gyermek torkán, elzárva teljesen a garatbejáratot. A kétségbeesett anya azonnal értesítette a mentőket, akiknek megérkezéséig megkísérelte, hogy a gyermek torkából kiemelve a beszorult gyümölcsöt, de sikertelenül. A kis Móni Erzsébet a rémülettől kétségbeesett anya kezei között megfulladt és pillanatok alatt kiszervevedett. Dr. Colohan tisztiorvos és a rendőrség közgei szállították ki a szerencsétlenség színhelyére, de a hatósági orvos is már csak a tragikus körülmények között bekövetkezett halált állapíthatta meg. A szerencsétlenül járt tragikusorsú leánygyermek holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.